

ŘEDITELSTVÍ SILNIC A DÁLNIC ČR

V Brně dne: 9. 12. 2020
Vaše zn.:
Naše zn.: 1343/22000-2020

Vyřizuje: Mgr. Andrea Chmelová
Telefon: 549133691
Fax: 541 212 546
Mobil:
E-mail: andrea.chmelova@rsd.cz

Ministerstvo životního prostředí
ministr životního prostředí
Vršovická 1442/65
100 10 PRAHA 10

**Věc: Řízení o změně územního rozhodnutí Městského úřadu Přerov č.32/2006
Vyjádření k žádosti Krajského úřadu Olomouckého kraje o posouzení stanoviska**

V návaznosti na rozsudek Krajského soudu v Ostravě č.j. 38 A 6/2020 – 230 ze dne 20.10.2020, podal Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor strategického rozvoje kraje, dne 25.11.2020 k rukám ministra životního prostředí žádost (č.j.: KUOK 126081/2020 / KÚOK/16802/2020/OSR/7515) o posouzení stanoviska EIA č.j.: 63946/ENV/16 ze dne 30.11.2016, které Krajský soud v Ostravě shledal, spolu s potvrzujícím stanoviskem ministra životního prostředí (č.j. MZP/2020/430/225 ze dne 21.4.2020), nezákonným.

Krajský úřad odkazuje na body 30. – 34. rozsudku Krajského soudu v Ostravě a konkrétně opakuje výtky soudu, které mluví o nedostatečném a nezákonném vypořádání požadavku, který se týká předložení podkladů řešení zimní údržby a dále že je nezbytné již v územním řízení zabývat se s ohledem na konkrétní průběh dálnice krajinou tím, na jakém úseku dálnice bude užit posyp chemický a na jakém způsob odlišný (zdrsnovací), a v návaznosti na to pak také tím, jakým způsobem a kam budou z dálnice odváděny nečistoty a jak s nimi bude nakládáno.

Vzhledem k tomu, že závazné stanovisko EIA (č.j.: 63946/ENV/16 ze dne 30.11.2016) je vydáno pro celou stavu dálnice D1, 0136 Říkovice - Přerov, vodohospodářské řešení obsažené v projektové dokumentaci pro změnu územního rozhodnutí úzce souvisí s vodohospodářským řešením celé stavby, rádi bychom se pro potřeby posouzení závazného stanoviska EIA (č.j.: 63946/ENV/16 ze dne 30.11.2016) vyjádřili následovně.

Projektová dokumentace pro změnu územního rozhodnutí (Aktualizace DÚR, Dopravoprojekt Brno a.s., 2016) a dokumentace pro územní rozhodnutí (DÚR , Dopravoprojekt Brno a.s.,

Adresa pro doručování: Ředitelství silnic a dálnic ČR, Závod Brno, Šumavská 33, 602 00 Brno
Adresa sídla organizace: Ředitelství silnic a dálnic ČR, Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha 4

2005), která byla podkladem pravomocného územního rozhodnutí z roku 2006 (Územní rozhodnutí č.32/2006 ze dne 3. 3. 2006 o umístění stavby Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice - Přerov) se podrobně zabývají odvedením povrchových vod z dálnice D1 systémem kanalizací a navazujících vodohospodářských objektů v návaznosti na průchod stavby ochranným pásmem minerálních vod a CHOPAV řeky Moravy a se zohledněním požadavků na zimní údržbu, které jsou uvedeny v § 43 vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, kde je uvedeno, že na dálnicích je třeba používat zásadně chemické rozmrazovací materiály, pokud pro danou stavbu není vydán zákaz takového materiálu používat (pro stavbu dálnice D1, 0136 Říkovice - Přerov takový zákaz vydán nebyl). V návaznosti na tyto skutečnosti bylo přistoupeno ke striktnímu oddělení povrchových vod z vozovky dálnice, které mohou být zasaženy ropnými látkami, respektive chemickými rozmrazovacími prostředky zimní údržby. Dálnice je v celé své délce vybavena monolitickými betonovými žlaby, respektive štěrbinovými žlaby, ze kterých je přes uliční vpusti voda bodově soustředěna do dálničních kanalizací (SO 301 – SO 316). Dálniční kanalizace jsou spádovány do navržených záchytných usazovacích nádrží, respektive do retenčních nádrží (SO 331 – SO 344). Přečištěné vody jsou následně kanalizačním potrubím zaústěné do přilehlých vodotečí. Podrobný popis všech vodohospodářských objektů je uveden v projektové dokumentaci Aktualizace DÚR, Dopravoprojekt Brno a.s., 2016, v části *B Souhrnná technická zpráva* a graficky je patrný z příloh *C.3 Koordinační situační výkres*. Systém odvodnění je koncipován tak, aby největší objem povrchových vod z vozovky dálnice byl po sedimentaci v retenčních nádržích a po přečištění v záchytných usazovacích nádržích odváděn do nejvodnatějšího vodního toku, kterým je řeka Bečva. Do řeky Bečvy je odváděna povrchová voda z úseku dálnice km 79,450 – km 85,400. To znamená, že voda ze 2/3 celkové délky navrhované dálnice je odváděna do řeky Bečvy. Z tohoto důvodu je v projektové dokumentaci navržen stavební objekt *SO 364 Výtlačný řád od ČS* a stavební objekt *SO 391 čerpací stanice v km 81,150*. Těmito objekty je voda z povrchu dálnice v km 79,450 – km 81,650 přečerpávána do dálniční kanalizace *SO 308 Dešťová kanalizace km 81,60 – 82,23*, odkud je gravitačně vedena do řeky Bečvy. Zbývající část dálnice, 1/3 délky dálnice v úseku km 75,660 – km 79,400, je odváděna přes záchytné usazovací nádrže do vodních toků Moštěnka Dobřčický potok a Svodnice. Vody ze svahů zemních těles, u kterých nehrozí kontaminace dálniční dopravou, jsou zasakovány přímo na dálničním tělese. Zemní těleso dálnice je navrženo z propustného materiálu s ohumusováním tloušťky 30 cm, které umožní zatravnění zemních těles, výsadbu soliterních dřevin a listnatých keřů. Tyto úpravy zajišťují začlenění stavby dálnice do krajiny. Pro objektivní možnost sledování a posouzení možnosti ovlivnění povrchových a podzemních vod stavbou dálnice D1, 0136 Říkovice-Přerov je v projektové dokumentaci uvažováno s kvalitativním a kvantitativním monitoringem parametrů podzemní a povrchové vody. Monitoring je součástí stavebního objektu *SO 199 Monitoring* (součástí dokumentace DSP z 5/2016, která byla podkladem pro vydání závazného stanoviska EIA (č.j.: 63946/ENV/16 ze dne 30.11.2016). Totožný *SO 199 Monitoring* je i součástí dokumentace pro stavební povolení 6/2018, která bude podkladem pro vydání stavebního povolení. Se zahájením monitoringu je počítáno rok před zahájením stavby, po celou dobu výstavby dálnice D1 a také ve fázi počátečního provozu. Monitoring podzemních a povrchových vod je prostřednictvím objednatele souvisle zajišťován od roku 2018. K monitoringu podzemních

vod jsou využívány stávající HG vrty, ostatní HG vrty, individuální zdroje užitkové vody, objekty Precheza a pozorovací objekty ČHMÚ. Monitoring povrchových vod je zaměřen na vodní Toky Dobřický potok, Moštěnka, Mlýnský náhon, Svodnice a Bečva. Na všech místech v křížení s trasou dálnice jsou odebírány vzorky vody vždy 50 m nad trasou vlastního tělesa dálnice a vždy v místě pod vyústěním povrchových vod ze stavby dálnice do výše uvedených toků.

V kontextu závěru shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě nutno doplnit, že již nyní je v přípravě pro účely územního řízení vyhotovení „Návrhu plánu zimní údržby komunikace“ upravující využití posypových solí a současně zahrnující opatření k prevenci, vyloučení, nebo snížení nepříznivých vlivů na životní prostředí, zejména pak kvalitu vod. Z doposud zjištěných informací získaných při projektové přípravě stavby je zřejmé, že vliv solení předmětné pozemní komunikace (dálnice) na všechny dotčené vodoteče bude velmi malý a odtékající vody z této komunikace budou v plné míře splňovat kvalitativní ukazatele znečištění stanovené příslušnými právními předpisy na ochranu vod. Koncentrace CL iontů bude u větších toků (Bečva, Moštěnka) ovlivněna jen minimálně a zůstane velmi nízká. Totéž lze konstatovat i v případě menších toků (Dobřický potok, Svodnice), kdy jejich ovlivnění bude nízké, s dostatečnou rezervou do emisních hodnot stanovených právními předpisy. Uvedené lze doložit vyjádřením správce citovaných vodních toků Povodí Moravy a.s. ze dne 18. 12. 2018 (je součástí správního spisu), kde Povodí Moravy a.s. ke změně územního rozhodnutí konstatuje, že *z hlediska zájmů daných platným Národním plánem povodí Dunaje a plánem dílčího povodí Moravy (ustanovení § 24 až 26 vodního zákona) je uvedený záměr možný, protože lze předpokládat, že záměrem nedojde ke zhoršení chemického stavu a ekologického stavu/potenciálu dotčených útvarů povrchových vod a chemického stavu a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod, a že nebude znemožněno dosažení jejich dobrého stavu/potenciálu. Toto hodnocení vychází z posouzení souladu daného záměru s výše uvedenými platnými dokumenty.*

Co se týká možného dotčení, resp. negativního ovlivnění zvláště chráněných živočichů v dotčených vodních tocích (viz výše), pak je rovněž možno konstatovat, že toto ovlivnění bude nevýznamné, jak lze dovodit z Biologického průzkumu pro řízení o výjimce z druhové ochrany (HBH projekt spol. s r.o., Brno, 12/2016), který byl podkladem pro rozhodnutí ve věci povolení výjimky ze zákazu u zvláště chráněných živočichů pro předmětný záměr. Rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazu u zvláště chráněných živočichů, č.j.KUOK 25422/2017 bylo vydáno Krajským úřadem Olomouckého kraje, odborem životního prostředí a zemědělství dne 24. 5. 2017, rozhodnutí o odvoláních pak bylo Ministerstvem životního prostředí vydáno dne 2. 10. 2017 pod č.j. MZP/2017/570/119 (obě rozhodnutí jsou součástí správního spisu).

Stavba dálnice D1, 0136 Říkovice – Přerov se na začátku úpravy napojuje na předchozí úsek dálnice D1, 0135 Kroměříž – Říkovice. Zde je dálniční doprava provizorním připojením převedena na stávající silnici I/55. Veškerá dálniční doprava je od tohoto místa vedena po silnici I/50 přes centrum města Přerova a následně se v místní části Přerov - Předmostí napojuje na navazující úsek D1 0137 Přerov – Lipník nad Bečvou a dálnice pokračuje dále směrem na Ostravu. Stavba D1, 0136 Říkovice - Přerov je posledním chybějícím dálničním

úsekem D1. Odvodnění stávající silnice I/55, po které je vedena veškerá dálniční doprava, je řešeno pouze patními příkopy podél zemního tělesa a všechny povrchové vody jsou z vozovky odváděny přímo do přilehlých vodotečí bez jakéhokoliv přečištění. Silnice I/55 kříží vodní toky Dobřčický potok, Moštěnka, Mlýnský náhon a řeku Bečvu.

Realizací stavby D1 0136 dojde k dokončení celého dálničního tahu D1 a doprava bude převedena přes zájmové území výhradně po dálnici, jejíž vybavení odpovídá dnešním požadovaným standardům, včetně propracovaného systému odvodnění s přečištěním povrchových vod ze zpevněné plochy dálnice.

S pozdravem

Mgr.
David
Fiala

Digitálně podepsal
Mgr. David Fiala
Datum: 2020.12.09
11:07:04 +01'00'

Mgr. David Fiala
Ředitel Závodu Brno

Příloha:

Dopis Povodí Moravy a.s., PM-41576/2018/5203/Fi

Rozhodnutí o povolení výjimky ze zákazu u zvláště chráněných živočichů, č.j.KUOK 25422/2017

Rozhodnutí o odvoláních, č.j. MZP/2017/570/119

Na vědomí:

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor strategického rozvoje kraje, Oddělení stavebního řádu,
Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

Dopravoprojekt Brno, a.s., Kounicova 271/13, Brno-střed, Veveří, 602 00 Brno 2

Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor životního prostředí a zemědělství
Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Č.j.: KUOK 25422/2017

V Olomouci dne 24. 5. 2017

SpZn: KÚOK/120783/2016/OŽPZ/431

vyřizuje: RNDr. Miroslava Kudýnová, Mgr. Eva Stodolová

tel.: 585 508 631, 585 508 425

e-mail: e.stodolova@kr-olomoucky.cz

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství (dále krajský úřad), věcně a místně příslušný podle ustanovení § 67 zákona č.129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a orgán ochrany přírody podle § 77a odst. 5 písm. h/ zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon), ve věci **povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných živočichů** pro záměr „**Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice - Přerov**“ na základě žádosti, kterou podalo Ředitelství silnic a dálnic ČR, Na Pankráci 546/56, Praha 4, IČ: 65993390 (dále žadatel), rozhodl v souladu s § 67 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, takto:

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, žadateli

povoluje výjimku

1) podle § 56 odst. 1 a 2 zákona ze zákazů u těchto druhů živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství:

- u zvláště chráněných živočichů v kategorii kriticky ohrožených (§ 48 odst. 2 písm. a/ zákona): netopýr brvitý (*Myotis emarginatus*) a netopýr černý (*Barbastella barbastellus*),

- u zvláště chráněných živočichů v kategorii silně ohrožených (§ 48 odst. 2 písm. b/ zákona): skokan štihlý (*Rana dalmatina*), rákosník velký (*Acrocephalus arundinaceus*), sýkořice vousatá (*Panurus biarmicus*), volavka bílá (*Egretta alba*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*), netopýr dlouhouchý (*Plecotus austriacus*), netopýr hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*), netopýr nejmenší (*Pipistrellus pygmaeus*), netopýr parkový (*Pipistrellus nathusii*), netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*), netopýr ušatý (*Plecotus auritus*), netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*), netopýr vodní (*Myotis daubentonii*), bobr evropský (*Castor fiber*), křeček polní (*Cricetus cricetus*) a vydra říční (*Lutra lutra*),

- u zvláště chráněných živočichů v kategorii ohrožených (§ 48 odst. 2 písm. c/ zákona): batolec červený (*Apatura ilia*), bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*), lejsek šedý (*Muscicapa striata*), moudivláček lužní (*Remiz pendulinus*), slavík obecný (*Luscinia megarhynchos*),

2) podle § 56 odst. 1 zákona ze zákazů:

- u zvláště chráněných živočichů v kategorii kriticky ohrožených (§ 48 odst. 2 písm. a/ zákona): **velevrub malířský (*Unio pictorum*)**,

- u zvláště chráněných živočichů v kategorii ohrožených (§ 48 odst. 2 písm. c/ zákona): **zdobenec** (*Trichius gallicus*) a **zlatohlávek tmavý** (*Oxythyrea funesta*).

Výjimka se povoluje ze zákazu ve smyslu § 50 odst. 1 a 2 zákona, tj. škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje těchto živočichů, konkrétně ze zákazu:

a) rušit, chytat, sbírat, přemísťovat, držet a dopravovat v rámci záchranných transferů
– u druhů: batolec červený, zdobenec *Trichius gallicus*, zlatohlávek tmavý, velevrub malířský, skokan štíhlý, bobr evropský, křeček polní a vydra říční,

b) rušit

– u druhů: bramborníček hnědý, lejsek šedý, moudivláček lužní, rákosník velký, slavík obecný, sýkořice vousatá, volavka bílá, žluva hajní, netopýr brvitý, netopýr černý, netopýr dlouhouchý, netopýr hvízdavý, netopýr nejmenší, netopýr parkový, netopýr rezavý, netopýr ušatý, netopýr večerní, netopýr vodní.

Výjimka se povoluje z důvodu podle § 56 odst. 2 písm. c/ zákona – v zájmu veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti nebo jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí.

Výjimka se povoluje k realizaci záměru „*Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov*“ za těchto podmínek:

1. Žadatel (investor) bude v rámci přípravy a realizace stavby postupovat v součinnosti s odborně způsobilou osobou (např. osoba s autorizací k provádění biologického hodnocení, osoba schopná determinace předmětných druhů, s praxí při praktické ochraně živočichů) – dále ekologický dozor. Investor zajistí v součinnosti s ekologickým dozorem potřebná opatření, aby nedošlo k ohrožení, zranění nebo k úhynu předmětných zvláště chráněných živočichů či jejich vývojových stadií na staveništi, v trase daného úseku stavby, nebo při transferech živočichů. V nezbytném případě investor zajistí záchranný přenos jedinců zvláště chráněných živočichů, příp. jejich vývojových stadií, podle návrhu ekologického dozoru, popř. zajistí pozastavení prací v případě akutního ohrožení živočichů nebo jejich vývojových stadií či aktivně užívaných sídel v daném místě.
2. Investor zajistí, že bude o realizovaných opatřeních vedena podrobná dokumentace, která bude obsahovat záznam provedených opatření se seznamem dotčených druhů zvláště chráněných živočichů, datem a lokalizací nálezu, popisem výchozí a cílové lokality záchranného transferu, počtem přenášených jedinců jednotlivých druhů (případně i s rozlišením podle pohlaví), popisem způsobu odchyty a přenosu a datem jeho provedení. Součástí dokumentace budou rovněž informace související s kácením dřevin a dalším nakládáním s dřevinami, které budou vykazovat známky výskytu vývojových stadií předmětných zvláště chráněných bezobratlých živočichů. Dokumentace bude vedena v ekologickém deníku stavby s fotodokumentací a zákresem lokalizace zásahů v mapách.
3. Před započítím prací v terénu investor zajistí na staveništi průzkum s cílem zjistit výskyt ohrožených zvláště chráněných druhů živočichů a naplánovat potřebná opatření, případně odchyt a přenos.
4. Při nutnosti provést transfer živočichů zajistí investor náhradní lokalitu pro transferované jedince podle biologických nároků jednotlivých druhů a množství

transferovaných druhů. V nezbytném případě zajistí následnou péči o náhradní lokalitu a monitoring úspěšnosti vysazení. Transfer jedinců velevrubu malířského bude proveden do stejného toku nad úsek dotčený stavbou.

5. Před započítím skrývkových prací investor zajistí, aby se na dotčených plochách nenacházely užívané nory křečka polního. Toho lze dosáhnout snížením atraktivity zájmových ploch pro jedince křečka polního v dostatečném předstihu před zahájením prací (např. udržováním dotčené plochy několik týdnů bez vegetace, nejlépe v období březen – duben, kdy se jedinci křečka polního probouzejí ze zimního spánku a nejsou příliš vázání na svou noru). Toto opatření nelze zahajovat v období květen – srpen, kdy samice vychovávají mláďata.
6. Zemní práce v prostoru celé stavby nesmí být zahajovány ve vegetačním období, kácení dřevin a odstraňování vegetačního krytu musí být provádět mimo vegetační období a mimo období rozmnožování živočichů a hnízdění ptáků. Vlastní kácení stromů s potenciálními úkryty pro netopýry uskutečnit až tehdy, bude-li vyloučeno, že se v nich nevyskytují netopýři.
7. Dřevní hmotu, která vykazuje známky výskytu vývojových stadií předmětných zvláště chráněných bezobratlých živočichů (větve a kmeny živých dřevin), ponechat na vhodných místech k dokončení vývoje saproxylického hmyzu (popř. v broukovištích) dle konkrétních potřeb jednotlivých druhů. Dřevní hmota bude ponechána v místě kácení, popř. v jeho blízkosti v rámci záboru stavby, min. jedno následující vegetační období. Vhodnost jejího odstranění posoudí ekologický dozor dle aktuální situace. O daných opatřeních budou provedeny záznamy do dokumentace, včetně termínu kácení dřevin, zakresu umístění dřevní hmoty do mapových podkladů, termínu odklizení hmoty apod.
8. Dosadbu dřevin do břehových porostů v úsecích vodních toků křížených tělesem dálnice a výsadbu dřevin v rámci vegetačních úprav stavby provádět z geograficky původních druhů dřevin, odpovídajících danému stanovišti. V rámci náhradní výsadby rovněž vysazovat dřeviny vhodné pro záměrem dotčené zástupce zvláště chráněných druhů hmyzu.
9. V případě nutnosti budou v průběhu realizace stavby instalovány na vytipovaných místech dočasné zábrany, příp. zemní pasti, usměrňující pohyb živočichů nebo znemožňující živočichům vstup na staveniště, kde by mohli být ohroženi zraněním nebo úhynem. Zábrany a pasti budou trvale monitorovány a živočichové budou odtud přenášeni ve směru přirozené migrace nebo na vhodné lokality v blízkém okolí podle biologických nároků jednotlivých druhů živočichů. Zvýšenou pozornost vyžaduje zejména období tahu obojživelníků.
10. V okolí biologicky hodnotnějších lokalit (břehy vodních toků, porosty dřevin, mokřadní plochy apod.) nebudovat stavební dvory, zařízení staveniště, dočasné skládky a deponie, ani přístupové komunikace ke stavbě. Staveništní doprava by měla probíhat po linii budoucího tělesa komunikace.
11. Veškeré technické zařízení a mechanismy budou zabezpečeny tak, aby nedošlo ke kontaminaci vod a půdy únikem biologicky škodlivých, zejména ropných látek.
12. Bude zajištěna dostatečná světlost mostních objektů a propustků za účelem průchodnosti dálničního tělesa pro suchozemské živočichy. K zajištění průchodnosti mostních objektů v místech křížení dálnice s vodními toky budou všechny mostní objekty a propustky řešeny tak, aby po obou stranách vodotečí pod mosty (a nejméně

na jedné straně u propustků) zůstal suchý podchod z vhodného materiálu s ohledem na tělní povrch živočichů včetně obojživelníků – přístupný suchý břeh dostatečné šířky, s naváděním k průchodu pod těleso dálnice. V případě lokalit, kde bude zjištěna stabilní migrace obojživelníků, budou instalovány trvalé naváděcí pásy k průchozím místům. Hlavní zásady návrhu zprůchodňování podmostí a propustků pro živočichy musí být v souladu s metodickým doporučením a technickými podmínkami, např. Hlaváč, V., Anděl, P. (2001): Metodická příručka k zajišťování průchodnosti dálničních komunikací pro volně žijící živočichy, vyd. AOPK ČR Praha, či technické podmínky – Ministerstvo dopravy. Budou vybudovány propustky v místě křížení s liniovou vegetací podél polních cest pro umožnění migrace drobných živočichů v km 77,680; 81,580 a 84,100.

13. Při nutném zpevnění koryt vodních toků a břehů pod mosty zajistit spojitost biotopu dna a možnost migrace živočichů - zejm. spárování pod úroveň kamenů, zapuštění nebo vysunutí kamenů v dlažbě pro vytvoření členitějšího prostředí pro vodní živočichy (týká se i místa s výskytem velevruba malířského), volba vhodného povrchu suchých břehů v podmostí apod. Práce v korytě řeky budou prováděny tak, aby nedocházelo k dlouhodobému zákalu vody a s tím spojenými negativními vlivy na vodní živočichy, a tedy i velevruba malířského. Tyto práce budou prováděny po dobu maximálně 5 dnů a poté budou minimálně 2 dny klidu na pročištění vody od zakalení.
14. Zajistit oplocení dálnice pro minimalizaci střetů živočichů s vozidly na vytypovaných místech. Oplocení dálnice provést vhodným pletivem, které bude vysoké alespoň 160 cm. Oplocení je nutné udržovat funkční. Pletivo je nutné umístit tak, aby nezabránilo v přístupu zvířat k prostorům pod mostními objekty, pod kterými mohou migrovat na druhou stranu komunikace.
15. Zajistit v místě křížení stavby s letovým koridorem okolo řeky Bečvy (na estakádě v km 82,7–83,6) instalaci oboustranné stěny proti střetům ptáků a netopýrů s automobilovým provozem, a to v souladu s příslušnou metodikou, např. Anděl, P. a kol. (2011): Průchodnost silnic a dálnic pro volně žijící živočichy, Evernia, Liberec, 154 s.
16. U vodohospodářských objektů souvisejících se stavbou dálnice (výústní objekty, sedimentační nádrže apod.) upravit sklon stěn nebo částí břehů, příp. ponořením výlezných lávek pro obojživelníky, aby se tyto objekty nestaly pastí pro živočichy.
17. Pro další stupně přípravy stavby bude vypracován dokument Projekt ochranných opatření (POO) pro zasažené citlivé lokality, který stanoví přesná opatření pro realizaci jednotlivých stavebních objektů v těchto citlivých lokalitách. Investor zajistí zaslání tohoto dokumentu v tištěné nebo v elektronické podobě povolujícímu orgánu ochrany přírody, nejpozději do 31. 12. 2017.
18. Investor zajistí, že o zahájení stavebních prací bude písemně nebo prostřednictvím elektronické pošty informován povolující orgán ochrany přírody min. 20 dnů předem.
19. Investor seznámí zhotovitele stavby, smluvní partnery nebo organizace zajišťující práce formou subdodávky s podmínkami tohoto rozhodnutí a nutností jejich dodržování.
20. Investor bude průběžně vyhodnocovat funkčnost realizovaných opatření pro řešené druhy živočichů na staveništi do kolaudace stavby. Zajistí monitoring zvláště chráněných živočichů v případných střetech s provozem dálnice a případná následná opatření v zájmu ochrany provozu proti střetům s chráněnými živočichy v době provozování stavby. Zábrany a trvalé naváděcí pásy vybudované pro směrování

pohybu živočichů bude investor udržovat během provozování stavby ve funkčním stavu.

21. Investor bude např. prostřednictvím ekologického dozoru zasílat v tištěné nebo v elektronické podobě povolujícímu orgánu ochrany přírody od zahájení stavby každoročně písemnou zprávu o uskutečněných opatřeních vůči zvláště chráněným živočichům, zejm. o transferech zvláště chráněných živočichů v daném kalendářním roce. Zpráva bude obsahovat údaje o druhu přijatých opatření, která se týkají předmětných zvláště chráněných živočichů, termínu realizace opatření, průběhu a jejich výsledků, v případě transferu živočichů s uvedením jejich počtu a lokality, kam byli přeneseni. Zprávu předá vždy k 31. prosinci daného roku. Informace dokládající následnou péči o lokality, kam byly umístěny transferované druhy ze zasažených lokalit, budou zasílány po dobu 3 let po kolaudaci.

Platnost výjimky je vázána na realizaci záměru „*Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice - Přerov*“ a pro uvedené druhy živočichů.

Účastník řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

Ředitelství silnic a dálnic ČR, Na Pankráci 546/56, Praha 4, IČ: 65993390

Odůvodnění

Krajský úřad Olomouckého kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, jako příslušný orgán ochrany přírody obdržel dne 16. 12. 2016 žádost Ředitelství silnic a dálnic ČR, Na Pankráci 546/56, Praha 4, IČ: 65993390. Je žádáno povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných živočichů podle § 56 zákona pro záměr „*Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov*“ v km 75,660 – 85,400. Záměr se nachází v katastrálních územích Říkovice u Přerova, Přestavky u Přerova, Dobřčice, Horní Moštěnice, Bochoř, Věžky u Přerova, Lověšice u Přerova, Přerov, Dluhonice a Předmostí.

Žadatel uvádí, že předmětný úsek dálnice je součástí usnesení vlády č. 631/1993 Sb., o rozvoji dálnic a komunikací pro motorová vozidla v České republice, ve znění usnesení vlády č. 528/1996 Sb. Vymezená poloha v koridoru dálnice D47 byla vyhodnocena jako optimální pro napojení aglomerací střední Moravy na páteřní dopravní tepnu státu. Řešený úsek je poslední chybějící stavbou na dálnici D1 mezi Prahou a Ostravou. Stavba navazuje na již zprovozněný úsek (stavba 0135) u Říkovic, konec úseku je situován severozápadně od Přerova, kde navazuje na aktuálně realizovaný úsek dálnice D1, stavbu 0137 Přerov – Lipník nad Bečvou.

Výjimka je žádána ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, konkrétně zvláště chráněné živočichy rušit (u ptáků) a rušit, chytat, sbírat a přenášet v rámci záchranného transferu (u bezobratlých živočichů, obojživelníků a savců).

Do přirozeného vývoje živočichů je zasahováno při stavební činnosti po dobu výstavby a následně při provozování stavby. Záměr se nachází v zemědělské krajině, v blízkosti sídel a městské zástavby, částečně v prostředí, které je spojeno s výrobní činností (deponie a skládky). Žadatel navrhl ke kompenzaci negativního vlivu stavby či prací na živočichy a jejich vývojová stadia opatření v zájmu ochrany živočichů, které vycházejí z praktických poznatků při řešení těchto záměrů a zapracoval je do projektové dokumentace.

Žadatel k žádosti přiložil „Biologický průzkum pro řízení o výjimce z druhové ochrany“, vypracovaný firmou HBH Projekt spol. s r. o., v prosinci 2016 (dále jen biologický průzkum), pověření k zastupování Ředitelství silnic a dálnic ČR Mgr. Andreou Chmelovou, právníčkou projektového týmu.

Dnem podání žádosti bylo zahájeno správní řízení o povolení výjimky podle § 56 odst. 1 a 2 zákona. Orgán ochrany přírody uvědomil o zahájení řízení známé účastníky řízení a dále informoval dotčené subjekty dle ustanovení § 70 zákona. Jako účastník řízení se přihlásila občanská sdružení (zapsaný spolek): Egeria, z.s., Obchodní 1324, Otrokovice podáním dne 24. 1. 2017 a Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka České společnosti ornitologické podáním dne 25. 1. 2017. Do řízení se dále přihlásilo občanské sdružení Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu podáním ze dne 19. 1. 2017.

Správní orgán vydal usnesení ze dne 6. 2. 2017 podle § 28 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále správní řád), kterými prohlásil, že občanská sdružení Egeria, z.s. a Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka České společnosti ornitologické nejsou účastníky řízení. Proti usnesení o neúčasti v řízení se odvolal spolek Egeria, z.s. Odvolání ze dne 7. 3. 2017 bylo vyhověno.

Orgán ochrany přírody vyrozuměl účastníky řízení v písemnosti ze dne 6. 2. 2017, že se mohou seznámit s podklady rozhodnutí před jeho vydáním v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu a vydal zároveň usnesení ze dne 6. 2. 2017, kterým stanovil lhůtu 15 dnů od obdržení usnesení, ve které lze podávat námítky, návrhy a připomínky.

Účastníci řízení využili svého práva nahlížet do spisu, resp. si vyžádali podklady. Do doby vydání rozhodnutí podali vyjádření účastník řízení Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu dne 28. 2. 2017. Dne 21. 3. 2017 se k tomuto podání vyjádřil žadatel, zastoupený firmou HBH Projekt spol. s r.o. Orgán ochrany přírody znovu vyrozuměl účastníky řízení o možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí ze dne 24. 3. 2017 v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu. Usnesením ze dne 24. 3. 2017 stanovil lhůtu pro podání návrhů, námitek a připomínek před vydáním rozhodnutí. Opět podali vyjádření účastník řízení Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu dne 12. 4. 2017. Dne 24. 4. 2017 se k žádosti o výjimku dále vyjádřil spolek Egeria, z. s.

Pro rozhodnutí jsou k dispozici tyto podklady:

- žádost ze dne 14. 12. 2016, čj. KUOK 120783/2016, přílohy žádosti: Biologický průzkum pro řízení o výjimce z druhové ochrany (HBH projekt spol. s r.o., Brno, 12/2016, pověření k zastupování Ředitelství silnic a dálnic ČR ze dne 24. 2. 2009,
- stanovisko MŽP ze dne 30. 11. 2016, čj. 63946/ENV/16 k vlivům prioritního dopravního záměru na životní prostředí podle přílohy č. 1 nařízení vlády č. 283/2016 Sb., o stanovení prioritních dopravních záměrů,
- oznámení o zahájení řízení ze dne 28. 12. 2016, čj. KUOK 122936/2016,
- přihláška k účasti v řízení občanského sdružení Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu ze dne 19. 1. 2017, čj. KUOK 8119/2017,
- přihláška k účasti v řízení občanského sdružení Egeria, z.s. ze dne 24. 1. 2017, čj. KUOK 10343/2017, usnesení ze dne 6. 2. 2017, čj. KUOK 16334/2017 o neúčasti v řízení,
- přihláška k účasti v řízení občanského sdružení Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka České společnosti ornitologické ze dne 25. 1. 2017, čj. KUOK 10913/2017, usnesení ze dne 6. 2. 2017, čj. KUOK 16328/2017 o neúčasti v řízení,
- vyrozumění účastníků řízení o možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí ze dne 6. 2. 2017, čj. KUOK 16208/2017,

- usnesení o prohlášení lhůty k podání návrhů účastníků řízení ze dne 6. 2. 2017, čj. KUOK 16211/2017,
- žádost o poskytnutí podkladů – účastník řízení Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu ze dne 14. 2. 2017, čj. KUOK 19666/2017 (nahlédnutí do spisu), poskytnutí podkladů (žádost a biologický průzkum) dne 20. 2. 2017, čj. KUOK 20892/2017,
- vyjádření č. 1 – účastník řízení Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu ze dne 28. 2. 2017, čj. KUOK 23993/2017
- žádost o poskytnutí podkladů – žadatel ze dne 8. 3. 2017 (nahlédnutí do spisu), poskytnutí podkladů (podané vyjádření účastníka řízení), čj. KUOK 26058/2017,
- plná moc k zastupování žadatele – HBH Projekt spol. s r.o. podání dne 8. 3. 2017, čj. KUOK 26090/2017,
- odvolání proti usnesení o neúčasti v řízení – Egeria, z.s. ze dne 7. 3. 2017 zaevidované pod č. j. KUOK 26063/2017
- usnesení o účasti v řízení čj. KUOK 28373/2017 ze dne 16. 3. 2017 – Egeria, z.s. – v rámci odvolacího řízení proti usnesení ze dne 6. 2. 2017
- žádost ve smyslu § 80 odst. 1 písm. d) správního řádu o přiměřené prodloužení lhůty ze dne 17. 3. 2017, čj. KUOK 28673/2017
- vyjádření žadatele ze dne 21. 3. 2017, čj. KUOK 29871/2017
- vyznění účastníků řízení o možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí ze dne 24. 3. 2017, čj. KUOK 31010/2017,
- usnesení o prohlášení lhůty k podání návrhů účastníků řízení ze dne 24. 3. 2017, čj. KUOK 31012/2017,
- žádost o poskytnutí podkladů – účastník řízení Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu ze dne 4. 4. 2017, čj. KUOK 34301/2017
- poskytnutí dokumentu ze spisu dne 5. 4. 2017, čj. KUOK 35051/2017
- úřední záznam o nahlédnutí do spisu ze dne 12. 4. 2017 – Egeria, z. s.
- vyjádření č. 2 – účastník řízení Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu ze dne 13. 4. 2017, čj. KUOK 38230/2017
- vyjádření – účastník řízení Egeria, z. s. ze dne 24. 4. 2017, čj. KUOK 41392/2017

Předmětem řízení je povolení výjimky ze zákazů škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů (takto jsou v rozhodnutí označována všechna vývojová stadia předmětných druhů živočichů). Záměrem je dotčeno ustanovení § 50 odst. 1 a 2 zákona, kde se stanoví, že zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny. Podle ustanovení § 56 citovaného zákona může orgán ochrany přírody v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povolit výjimku ze zákazů. Povolení výjimky je možné jen z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona. Výjimku u zvláště chráněných druhů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Při vydání rozhodnutí o povolení výjimky orgán ochrany přírody vycházel z těchto skutečností a úvah:

Existence jiného veřejného zájmu jako podmínky pro povolení výjimky

Za jiný veřejný zájem lze v řízení označit realizaci prioritního dopravního záměru, klíčové dopravní stavby ve smyslu nařízení vlády č. 283/2016 Sb., o stanovení prioritních

dopravních záměrů. Stavba je zde zařazena v příloze 1.

Řešený úsek dálnice D1 je závěrečným úsekem na trase dálnice D1 a společně s rychlostními komunikacemi R35 a R55 dotváří dopravní kostru vyšší komunikační sítě střední Moravy. Celková délka stavby je 9,740 km. Zprovoznění úseku přinese snížení zatížení sídel automobilovým provozem. Zásadní přínos znamená odvedení tranzitní dopravy pro Statutární město Přerov (vážnost a neuspokojivý stav dopravní situace ve městě je dostatečně známa), ale i pro menší obce, snížením hluchnosti, prašnosti a rizik nehod a ohrožení zdraví a bezpečnosti obyvatel.

Stavba je jako veřejně prospěšná stavba vymezena v územně plánovací dokumentaci Olomouckého kraje (Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje, ve znění aktualizací). Vedle zlepšení dopravního propojení je cílem rovněž převedení dálkové dopravy mimo obce a tedy snížení zatížení obytného prostředí vlivy dopravy a zlepšení životních podmínek obyvatel. Realizace je tedy ve spojitosti s ochranou veřejného zdraví a životního prostředí. Orgán ochrany přírody považuje v tomto řízení realizaci stavby ve veřejném zájmu.

Další otázkou, kterou je třeba při povolení výjimky zkoumat, je, zda existující veřejný zájem, který reprezentuje projednávaný záměr, převažuje nad zájmem ochrany přírody. Zde je nutno posoudit, jaký negativní vliv má činnost, spojená s realizací záměru v konkrétní lokalitě, na zvláště chráněné živočichy a jejich biotop (stanoviště, které obývají, získávají zde potravu, rozmnožují se atd.). Po tomto vyhodnocení se porovnáním učiní závěr o tom, zda jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody.

Záměr není situován do oblastí se zvýšenou ochranou: ptačí oblasti, evropsky významné lokality nebo zvláště chráněného území, ani nekříží migrační koridor pro velké savce. Dotýká se skladebných prvků územního systému ekologické stability (křížení biokoridorů liniovými stavbami je však přípustné). Záměr není situován do tak specifického (unikátního) stanoviště, jehož zánik by měl za následek zánik populace zvláště chráněných druhů. Lokalita záměru nepoživá zvýšené ochrany z hlediska ochrany přírody. V souvislosti s realizací záměru dále nemá dojít k záměrnému přímému dotčení jedinců zvláště chráněných druhů – tedy k úmyslnému přímému škodlivému kontaktu s jedinci, k jejich zraňování či poškozování (mimo provádění odchytů a transferů právě jako prevenci před poškozením či úhynem). Předmětným záměrem je především dotčení biotop zvláště chráněných živočichů, který živočichové využívají pro získávání potravy, k rozmnožování, hnízdění nebo migracím.

Pokud se týká předmětných druhů zvláště chráněných živočichů, vliv záměru na tyto druhy je diferencovaný. Z charakteru a umístění stavby vyplývá, že u předmětných zvláště chráněných živočichů v tomto řízení nejsou ohroženy celé populace těchto živočichů. Rušení či případné přímé dotčení mohou mít vliv na úrovni jedinců nebo části populace.

Stavba je vedena v osídlené krajině, která je intenzivně zemědělsky využívaná a v blízkosti města Přerova zatížená průmyslovou výrobou. Vždy se nezbytně dotkne lokalit, které ačkoli jsou antropogenně ovlivněné, poskytují biotop volně žijícím živočichům. Jsou to zejména břehy a doprovodné porosty vodních toků, tvořící biokoridory a přirozené migrační trasy, které trasa dálnice kříží. Díky přemostění těchto linií budou tyto prostory pro průchod zachovány.

Převahu jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody v předmětném řízení lze vyvodit ze skutečnosti, že ovlivnění dotčených druhů, resp. jejich populací, nemá likvidační potenciál. Živočichové nadále budou moci využívat plochy v okolí stavby jako potravní, hnízdní, rozmnožovací i úkrytové biotop.

Porovnáním přínosů stavby pro řešení dopravní situace a negativ, které tato stavba přináší předmětným živočichům, učinil orgán ochrany přírody závěr, že ve spojitosti s opatřeními ve prospěch živočichů lze negativní vliv stavby na živočichy snížit na přijatelnou míru a lze

tedy uznat převahu tohoto jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody.

Důvod pro povolení výjimky podle § 56 odst. 2, písm. c/ zákona

Žadatel uvádí, že stavba významným způsobem přispěje ke zlepšení životního prostředí zvýšením bezpečnosti, jízdního komfortu a plynulosti dopravy, menším zatížením hlukem a exhalacemi. Pozitivní dopad na ovzduší spočívá v odvedení značné části tranzitní dopravy z centra Přerova na dálnici, čímž by mělo být docíleno snížení celkového množství emisí škodlivin v centru města. Za dnešního stavu plní funkci páteřní komunikace silnice I/55, která prochází podél obce Horní Moštěnice, v těsné blízkosti obce Říkovice a centrem města Přerova. Po dostavbě předmětného úseku dálnice dojde k podstatnému snížení počtu přímo ovlivňovaných obyvatel, zejména v Přerově. Budoucí situaci lze charakterizovat jak zlepšení stávajícího stavu (pozitivní vliv na hygienickou a dopravně-bezpečnostní situaci). Z toho odvodil veřejný zájem, spočívající v ochraně veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti s uplatněním důvodů sociálního a ekonomického charakteru s příznivými důsledky pro životní prostředí.

Zachování druhů z hlediska ochrany

Z charakteru a umístění stavby vyplývá, že u předmětných zvláště chráněných živočichů v tomto řízení nejsou ohroženy na bytí celé populace těchto živočichů. Jejich populace nejsou ohroženy zánikem či vyhynutím. Vliv záměru na tyto druhy je diferencovaný. Z biologie jednotlivých druhů vyplývá různá míra dotčení jejich ochranných podmínek a konkrétní míra zásahu do jejich přirozeného vývoje. Je dotčen zejména jejich biotop, který jedinci těchto druhů využívají k získávání potravy, rozmnožování, hnízdění, úkrytu apod.

Základní podmínkou je zajištění propustnosti tělesa dálnice pro živočichy, aby se nestalo nepřekonatelnou překážkou pro migrace. V případě vodotečí jako liniových přírodě blízkých prvků v daném prostoru se nelze vyhnout střetu se zásahem do biotopu volně žijících živočichů, v tomto případě zvláště chráněných druhů vázaných na vodní prostředí. Při křížení je stavbou zasažena jen poměrně malá část lokality. Pokud bude zachována propustnost stavby přemostěním vodotečí, bude s určitým lokálním omezením zachována funkčnost lokality jako biotopu pro volně žijící živočichy i migračního koridoru.

Pro druhy, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství (v tomto řízení se to týká všech předmětných druhů vyjma tří druhů bezobratlých) má být zároveň podle § 56 odst. 1 zákona splněna podmínka, že neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Jak již bylo uvedeno výše, vyjma nulové varianty, dojde při umístění stavby do daného prostoru vždy k dotčení zejména liniových prvků, jako jsou toky a jejich doprovodné porosty, které právě poskytují útočiště živočichům mezi plochami orné půdy a urbanizovanými lokalitami. Plošně relativně malá část dotčených cennějších liniových lokalit umožní nadále výskyt předmětných zvláště chráněných druhů. I když se na rušení citlivější druhy živočichů samy dočasně z místa staveniště stáhnou, později mohou obsadit vhodná stanoviště i v okolí dálnice. V širším okolí záměru se nacházejí plochy stejného typu (zemědělsky obhospodařovaná krajina a liniové krajinné prvky). Lze proto důvodně předpokládat, že konkrétně umístěný záměr neohrozí udržení příznivého stavu předmětných druhů z hlediska jejich ochrany.

Dálnice jako nová stavba bude vykazovat efekt bariéry pro migrace živočichů. Bariérový efekt stavby je nezbytné snížit v tom smyslu, aby těleso dálnice bylo pro živočichy uspokojivě migračně prostupné. To lze zajistit především kapacitním přemostěním, vhodnou úpravou prostoru v podmostí (hlinitý povrch, s kameny apod.), úpravou okolí mostu pro navádění živočichů pod mosty a dále opatřeními, které zabrání střetům

živočichů s projíždějícími vozidly (oplocení, konstrukce bočních bariér, které živočichové mohou zaznamenat apod.). Zachování kontaktu živočichů na obou stranách dálnice je nezbytné k udržení výměny genetické informace a zachování potřebné genetické pestrosti v populaci.

Pozn.: Vegetační doprovod komunikací včetně dálnic poskytuje funkční biotopy pro některé rostlinné i menší živočišné druhy (bezobratlé) a fungují jako cesty pro šíření druhů i biotop k trvalému přežívání.

Jiné uspokojivé řešení

Žadatel uvádí, že umístění stavby je dáno řešením navazujících úseků dálnice D1 (stavby 0135 a 0137) a dálniční komunikace D55, polohou stávajících komunikací a železniční trati, možností připojení dálničních křižovatek na silniční síť, polohou letiště, polohou inženýrských sítí, zejména plynovodů a nadzemních vedení VVN, oblastí Chráněné oblasti přirozené akumulace vod, polohou odkaliště sádrovce a skládky teplárenského popílku, polohou meziskladu zelené skalice a zástavbou místní části Dluhonice.

Záměr byl podroben posouzení vlivu záměru na životní prostředí. Podmínky stanoviska Ministerstva životního prostředí (podmínky migrační propustnosti tělesa dálnice, zviditelnění překážek pro ptáky, termíny kácení dřevin a provádění skrývek) byly zapracovány do podmínek tohoto rozhodnutí.

Pro daný záměr bylo vydáno stanovisko orgánu ochrany přírody podle § 45i zákona ze dne 7. 3. 2016, čj. KUOK 25395/2016, kterým byl vyloučen významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality.

Nebylo formulováno jiné uspokojivé řešení, které by vedlo k realizaci záměru (vyjma nulového či redukováného, které z posouzení vlivu na životní prostředí nevyplývají). V předmětném řízení nebylo nalezeno vhodnější uspokojivé řešení k dosažení účelu záměru, které by mělo menší dopad na zvláště chráněné druhy živočichů. Vyjma nulové varianty jiný způsob, jak stavbu uskutečnit s menším dopadem na přirozený vývoj živočichů, při dosažení účelu stavby není k dispozici.

Z uvedeného lze učinit závěr, že nedojde k ohrožení ani k zániku populací zvláště chráněných živočichů, ani těch, které jsou předmětem ochrany Evropských společenství. Porovnáním důvodů pro provedení záměru a míry dotčení zvláště chráněných živočichů byla uznána převaha jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody.

Ke stanoveným podmínkám povolení výjimky

Orgán ochrany přírody se v řízení zabýval opatřeními pro fázi před zahájením stavebních prací, při vlastní stavbě a při následném provozování dálnice a stanovil v předmětném rozhodnutí výše uvedené podmínky za účelem snížit vliv záměru na zvláště chráněné druhy živočichů. Tyto podmínky vycházejí především z návrhu ochranných opatření uvedených v předloženém biologickém průzkumu a ze stanovených podmínek obsažených v souhlasném závazném stanovisku EIA. Stanovené podmínky a jejich formulace byly upraveny a konkretizovány podle účelu tohoto řízení.

Stanovené podmínky především směřují ke snížení rizika přímého kontaktu jedinců zvláště chráněných živočichů se stavebními pracemi a stavební mechanizací. Pokud není možno usměrnit nebo vyloučit výskyt živočichů z dotčených ploch, je potřeba provést transfer těchto živočichů do blízkých náhradních lokalit, které budou vykazovat vhodné podmínky pro daný druh. Stanovené podmínky zahrnují opatření podporující překonávání komunikace (využití propustků a mostů pod tělesem dálnice pro suchozemské živočichy apod.) a opatření omezující vstup na komunikaci (oplocení, zviditelnění překážek pro přeletující ptáky, příp. netopýry, zabezpečení jímek a usazovacích nádrží před uvíznutím

živočichů apod.). A dále omezují negativní činnosti (zejména rušení) v době rozmnožování a odchovu mláďat, protože toto období je strategickým obdobím pro další budoucnost dotčených druhů, resp. lokálních populací v dané oblasti. Je nutné zajistit, aby živočichové nebyli rušeni na hnízdech, v norách apod. v době odchovu mláďat.

Orgán ochrany přírody dále vycházel z názoru, že i záměrné zásahy v zájmu ochrany živočichů by měly být co nejméně zatěžující pro živočichy. Proto dává např. přednost před přenosy obojživelníků usměrňováním jejich migrací pomocí naváděcích pásů, aby nevníkali do prostoru staveniště.

K podmínce č. 1: Pro koordinaci stavebních prací a provádění specifických opatření v zájmu ochrany předmětných zvláště chráněných druhů, kdy jde zároveň o různorodé skupiny živočichů, je důležitá činnost kvalifikované osoby (biologa). Účelem součinnosti s touto osobou - odborným ekologickým dozorem – je možnost kontroly realizace a funkčnosti uložených opatření a zejména možnost operativně řešit situace s neočekávaným výskytem zvláště chráněných živočichů před zahájením stavebních prací i v průběhu stavby a přijímání potřebných opatření, pokud budou potřeba k odvrácení nebezpečí poškození, zranění nebo usmrcení jedinců zvláště chráněných živočichů nebo jejich vývojových stadií (načasování prací, výběr vhodné lokality pro nezbytný transfer jedinců či jejich vývojových stadií, dobu a způsob přenosu a případnou úpravu lokalit pro perspektivní adaptaci přenesených jedinců). Kvalifikovanou osobou se v tomto případě rozumí osoba, která je schopna determinace předmětných druhů, autorizovaná osoba pro účely provádění biologického hodnocení podle § 67 zákona, odborník přírodovědného vzdělání, s praxí v praktické ochraně živočichů.

Podmínka č. 2 o zdokumentování realizovaných opatření v zájmu živočichů je stanovena z kontrolních důvodů – více viz odůvodnění podmínky č. 19.

K podmínce č. 3: Pro přímou ochranu jedinců chráněných živočichů, jako prevence proti škodlivému zásahu do jejich vývoje, je stanovena podmínka aktuálního ohledání místa stavby ještě před zahájením stavebních a terénních prací (zejména u kácení dřevin a skrývek zeminy). Průzkum se týká především lokalizace sídel nebo hnízd předmětných živočichů. Podle aktuálních zjištění na místě mohou být přijata nutná opatření – načasování prací, v případě potřeby bude naplánován a realizován záchranný transfer jedinců nebo vývojových stadií živočichů.

K podmínce č. 4: Nutnost provedení transferu živočichů je stanovena z důvodu toho, aby nedocházelo k přímému dotčení zvláště chráněných druhů v souvislosti s realizací daného záměru.

Podmínka č. 5 se věnuje problematice související s výskytem křečka polního v místě stavby. Je navržena v souladu s návrhem ochranných opatření uvedených v předloženém biologickém průzkumu. Účelem této podmínky je zajistit taková opatření, která minimalizují existenci aktivně využívaných nor křečka polního v době započetí skrývkových prací. V případě zjištění výskytu aktivní nory v průběhu výstavby silnice (např. v deponii ornice) bude postupováno podle podmínky č. 4.

K podmínce č. 6: Zemní práce a kácení dřevin má být zásadně prováděno v období mimo hnízdění ptáků, aby ptáci nebyli nežádoucím způsobem rušeni v době hnízdění (podmínka souvisí i s ustanovením § 5a zákona, který se věnuje ochraně volně žijících ptáků). Rovněž je tato podmínka vztažena na období rozmnožování předmětných zvláště chráněných živočichů. Účelem podmínky je, aby živočichové nebyli rušeni v době rozmnožování a vývoje jejich nejranějších stadií. Největší negativní vliv na živočichy má rušení v období rozmnožování a odchovu mláďat. Základem zmírnění vlivu až vyloučení

škodlivého rušení živočichů je, aby nebyli rušeni na hnízdech, v norách v době odchovu mláďat apod.

Podmínka č. 7 je stanovena z důvodu toho, aby mohlo dojít k dokončení vývoje saproxylického hmyzu, tj. hmyzu, který žije v mrtvém dřevě v různém stupni rozkladu. Tato činnost bude koordinována s ekologickým dozorem a o všem bude pořizován záznam do dokumentace.

K podmínce č. 8: Volba druhů dřevin domácího původu jako kompenzace úbytku zeleně je stanovena za účelem opatření ke zmírnění zásahu do biotopu pro živočichy a zapojení vytypovaných ploch pro výsadbu k ekologicky stabilizujícím prvkům v krajině. Zohledňuje i ekologické vazby v daném systému. Součástí výsadeb musí být i živné rostliny pro záměrem dotčené zástupce zvláště chráněných druhů hmyzu.

K podmínce č. 9: Místo stavby je nutno sledovat po dobu realizace stavebních prací (prevence před ohrožením zraněním či usmrcením živočichů, i neúmyslným). Na staveništi může být i v průběhu stavby zaznamenán neočekávaný výskyt chráněných živočichů (např. zvodněné terénní deprese mohou poskytnout biotop k rozmnožování obojživelníků) a může tak nastat nutnost jejich přenosu mimo staveniště. V době možného výskytu obojživelníků na staveništi v době jarních migrací na místa rozmnožování a vývoje juvenilních stadií, případně i letních migrací při šíření dospělých jedinců do jejich biotopů, je třeba usměrnit jejich pohyb zábranami a naváděcími pásy, popř. je přemístit.

Podmínka č. 10 je stanovena z důvodu minimalizace dopadů stavebních prací a jevů s nimi souvisejících (zvýšený pojezd mechanizace, zvýšený hluk, zábor půdy apod.) v místech s potenciálně možným výskytem zvláště chráněných druhů živočichů v okolí biologicky hodnotnějších lokalit.

Rovněž podmínka č. 11 - ochrana před únikem ropných látek do prostředí je stanovena za účelem minimalizace dopadů stavebních prací na prostředí

Pro vytvoření podmínek k migraci živočichů je stanovena podmínka (č. 12) zachování pevného suchého břehu vodoteče pod mostními objekty pro průchod suchozemských živočichů, který musí mít dostatečné parametry (popsáno v metodice AOPK ČR). Podmínka řeší i realizaci propustků pro migraci drobných živočichů – mimo jiné křečka polního. Nutnost zajištění opatření podporující překonání komunikace je uvedeno i v předložené žádosti.

Podmínka č. 13 je stanovena z důvodu zachování vhodných podmínek pro migraci organismů, vázaných na vodní prostředí. Účelem je, aby nezbytné stavební zásahy do vodního toku a jeho blízkého okolí byly provedeny tak, aby co nejvíce vyhovovaly těmto organismům. Dále nastavují podmínky pro vlastní práce v korytě toku, které musí být prováděny tak, aby nedocházelo k nadměrnému zanášení dýchacího orgánu živočichů, a tedy i velevrubu malířskému, v souvislosti se zvýšeným zákalem vody v důsledku pohybu strojů v korytě řeky.

Podmínka č. 14 – Podmínka č. 14 je stanovena z důvodu minimalizace střetů živočichů s vozidly a tělesem dálnice. Oplocení musí být současně instalováno tak, aby nebránilo živočichům využívat vybudované migrační prvky pro zajištění migrační průchodnosti dálnice. Tato podmínka je rovněž uvedena v závazném stanovisku MŽP č.j. 63946/ENV/16 ze dne 30. 11. 2016.

Pro migraci ptáků, resp. přelety netopýrů, byla jako opatření k zabránění zraňování a

usmrcování ptáků, příp. netopýrů, stanovena podmínka (č. 15) o konstrukci clon tak, aby je živočichové mohli registrovat. Jedná se o místo, kde se kříží stavba s předpokládaným letovým koridorem okolo řeky Bečvy. Rovněž tato podmínka vychází z předložené žádosti a tato podmínka bude zapracována v dalších stupních zpracování projektové dokumentace.

K podmínce č. 16: Zabezpečení usazovacích nádrží a jímek pro odvádění vod z tělesa dálnice je stanoveno z toho důvodu, že nezakryté nádrže a jímky s kolmými břehy mohou představovat pasti pro živočichy, kteří odtud následně nemohou uniknout. Vhodná opatření mají zabránit úhynům živočichů.

Podmínka č. 17 je stanovena v souladu s doporučeními uvedenými v předloženém biologickém průzkumu. Účelem této podmínky je v maximální možné míře vyprecizovat potřebná opatření ve vztahu k ochraně zvláště chráněných druhů dotčených předmětným záměrem.

Podmínka č. 18 je stanovena zejména z důvodů výkonu státního dozoru v ochraně přírody ustanovené v § 85 zákona.

Z důvodu respektování uložených opatření pro ochranu živočichů je pro období výstavby stanovena podmínka č. 19, podle které má investor zajistit informovanost smluvních partnerů a dodavatelů prací s podmínkami tohoto rozhodnutí.

V době provozu dálnice je nutno vyhodnocovat funkčnost realizovaných opatření z hlediska výskytu zvláště chráněných živočichů a zajištění migračních tras. Stav je třeba monitorovat, a to i při provozování stavby a v případě nutnosti v oblasti ochrany přírody navrhnout a realizovat dodatečná opatření z hlediska chráněných druhů (k podmínce č. 20). To se týká i nezbytného udržování zábran a naváděcích objektů pro živočichy, aby bylo zabráněno střetům s živočichy a ohrožení bezpečnosti provozu na dálnici.

K podmínce č. 21: Z kontrolních důvodů je stanovena podmínka předávání dokumentace o manipulaci s jedinci nebo vývojovými stádii zvláště chráněných druhů živočichů povolujícímu orgánu ochrany přírody (srov. § 56 odst. 6 zákona, informační povinnost). Pro takovou dokumentaci je zaveden pojem „ekologický deník stavby“ (podmínka č. 2). Stejně je řešena i otázka dokládání následné péče o lokality, kam byly umístěny transferované druhy ze zasažených lokalit, a to po dobu 3 let po kolaudaci. Stanovení doby, po kterou má být daná lokalita sledována, je dáno stabilizací náhradní lokality a adaptace přenesených jedinců (podmínka č. 4). Na případy, kdy náhradní lokalitu nebude nutno nijak upravovat a živočichové sem budou pouze přeneseni, se následné sledování cílových lokalit transferu nevztahuje.

Vypořádání vznesených námitek a připomínek účastníků řízení

V rámci řízení byly podány připomínky:

1. Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu vyjádření č. 1 ze dne 28. 2. 2017 zaevidované pod čj. KUOK 23993/2017
2. Vyjádření žadatele – stanovisko ze dne 21. 3. 2017 zaevidované pod čj. KUOK 29871/2017
3. Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu vyjádření č. 2 ze dne 12. 4. 2017 zaevidované pod čj. KUOK 38230/2017
4. Egeria, z.s. – vyjádření k žádosti ze dne 24. 4. 2017 zaevidované pod čj. KUOK 41392/2017

K připomínkám uvedených ve vyjádření Děti Země č. 1 je uvedena reakce žadatele podle stanoviska (2). Dále je k vypořádání připomínek uveden komentář orgánu ochrany přírody (OOP).

Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu – vyjádření č. 1 ze dne 28. 2. 2017

Ad 1 až 3) Tvzení žadatele o převaze veřejného zájmu není v žádosti konkrétně doloženo, neboť chybí konkrétní důkazy o tom, že realizací záměru skutečně dojde ke snížení negativních vlivů silniční dopravy ze současných silnic a že záměr nezpůsobuje negativní ekologické problémy tam, kde nebyly (např. v území Dluhonic); předložený záměr není obchvatem sídla, ale dálničním průtahem; záměr „rozbíjí“ obec Dluhonice. Ve spise nejsou doložitelná tvrzení, že záměr významný způsobem sníží negativní vlivy na životní prostředí a zdraví a že záměr zajistí odvedení značné části tranzitní dopravy z centra Přerova a že se sníží velký počet lidí dotčených současnou silniční dopravou na úkor obyvatel Dluhonic; je zakázáno vést novou dálnici přes sídla či v těsné blízkosti do cca 500 m. Je téměř nemožné doložit neexistenci jiného uspokojivého řešení, ačkoliv jistě existuje (vyhýbající se Dluhonicím) – viz odborné stanovisko EIA ze dne 15. 12. 2000; ve spise chybí výsledek zvažování žadatele (od roku 2000) z něhož by vyplynulo, že neexistuje jiné uspokojivé řešení záměru. Děti Země navrhuje řízení přerušit a spis doplnit o chybějící podklady.

Reakce žadatele: Připomínky nejsou na místě, neboť pro stavbu tohoto záměru již jedna pravomocná výjimka z druhové ochrany existuje a stavba má již vydané pravomocné územní rozhodnutí. Opodstatněnost stavby, její význam, potřeba, veřejná prospěšnost, umístění, neexistence jiného uspokojivého řešení i převaha jiného veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody, již byla doložena a vydanými rozhodnutími potvrzena.

OOP:

V řízení podle § 56 zákona se vede řízení o konkrétním návrhu žadatele s konkrétními parametry žadatelova (investorova) záměru. Otázka hledání vhodných tras je předmětem jiného řízení. Je to otázka územního plánování. V řízení podle § 56 zákona orgán ochrany přírody posuzuje, zda navržená trasa je z hlediska ochrany veřejného zájmu formulovaná v § 50 zákona možná a případně za jakých podmínek, s ohledem na minimalizaci dopadu záměru na zvláště chráněné druhy. Řízení se vede v trase, která byla vybrána v procesech posuzování vlivů koncepcí a záměrů, ke kterým se v řízení o povolení výjimky podle § 56 zákona nelze vrátet. Proto orgán ochrany přírody neuvažoval s vedením dálnice v jiné trase a neposuzoval dopad jiného řešení vedení trasy na živočichy. Podmínky ze stanoviska MŽP k posuzování vlivů na životní prostředí, které se týkají vlivu na živočichy, byly do podmínek tohoto rozhodnutí přejaty.

Pro povolení škodlivých zásahů do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, což je předmětem tohoto řízení, je rozhodující, že k nim dochází, a to v tomto případě rušením živočichů (stavební činností a provozem dálnice) a záborem ploch stávající zemědělské půdy pro trasu dálnice a navazujících úseků komunikací. Orgán ochrany přírody se nezabýval umístěním trasy dálnice na okraji místní části Dluhonice, neboť pro vymezení trasy dálnice není příslušný.

Správní orgán pohlíží na doklady týkající se oblasti územního plánování v rámci předmětného řízení k argumentaci o veřejném zájmu. Vymezení záměru (koridoru pro záměr) v územně plánovací dokumentaci nezakládá automaticky bez dalšího důvod pro realizaci záměru, avšak dokládá to, že při tvorbě, projednávání a schvalování územně plánovací dokumentace podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu byly váženy a zohledněny veřejné zájmy při využití území.

Zařazení záměru (stavby) do územně plánovací dokumentace (územního plánu obce) značí nejen určitou míru veřejného zájmu (jde o rezervování a ochranu území pro realizaci stavby), ale zařazením mezi veřejně prospěšné stavby je dána vysoká míra veřejného zájmu. Koridor pro dálnici je přitom jako záměr nadmístního charakteru vymezen v Zásadách územního rozvoje Olomouckého kraje, který je vymežován na základě nadřazené dokumentace – Politiky územního rozvoje ČR. Politika územního rozvoje ČR je nástroj územního plánování v rámci celého státu, který slouží především pro koordinaci územního rozvoje na celostátní úrovni, na úrovni krajů a také k prosazování zájmů ČR v evropském prostoru.

Pokud se týká otázky plnění funkce obchvatu města, kterou účastník řízení zpochybňuje, lze tuto skutečnost dokladovat např. v územním plánu. Územní plán města Přerova ve znění 1. změny (Urbanistické středisko Brno, spol. s r.o.) v kap. B.2.3. „Koncepce rozvoje města“ uvádí: „Problémy spočívají především v neúnosné dopravní zátěži exponovaných uličních tahů. Řešení tohoto problému životního prostředí města je podmíněno výstavbou dálnice D1 a rychlostní komunikace R55, které budou z pohledu Přerova plnit funkci obchvatu“.

Z hlediska širších dopravních vazeb je dálnice D1 a rychlostní silnice R55 v komunikační síti považována za páteřní. Jde o významné tahy komunikační sítě, zajišťující dopravní vazby napojení Brno – Kroměříž – Přerov – Lipník nad Bečvou – Ostrava – Bohumín (Polsko), Olomouc – Přerov – Říkovice – Hulín a Jihomoravský kraj.

V Zásadách územního rozvoje Olomouckého kraje je stavba dálnice D1 součástí koridoru páteřních tahů evropského významu.

Orgán ochrany přírody označil veřejný zájem za existující a v řízení projednal záměr ve vztahu k daným druhům zvláště chráněných živočichů. Při porovnání převahy jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody (ochrany zvláště chráněných živočichů) v dané konkrétní lokalitě vycházel orgán ochrany přírody z úvahy, že pokud při porovnání veřejných zájmů vyplyne, že ovlivnění zvláště chráněných druhů je únosné, neboť výskyt živočichů a jejich populace na bytí neohrožuje, nezbyvá než připustit, že je naplněna podmínka převahy jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody. Záměr je z hlediska ochrany zvláště chráněných druhů realizovatelný (existující veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody).

Orgán ochrany přírody není v předmětném řízení příslušný k přezkoumávání procesu posuzování vlivu na životní prostředí.

Při porovnání veřejného zájmu, který má záměr naplňovat, a míry zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů, která je relativně malá a pro neznemožňuje existenci předmětných druhů živočichů, učinil orgán ochrany přírody závěr, že lze v tomto případě uznat převahu jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody a výjimku povolit.

Orgán ochrany přírody v rozhodnutí o povolení výjimky zohlednil jiný veřejný zájem a uznal jej za převažující nad zájmem ochrany přírody, kterým je přirozený vývoj zvláště chráněných živočichů. Vzhledem k důvodům, které vedou k provedení stavby, jsou v daném případě splněny zákonné podmínky pro udělení výjimky (z důvodu podle § 56 odst. 2 písm. c/ zákona). Záměrem nedojde k ohrožení na bytí ani k zániku populací druhů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství. Navržené řešení bylo shledáno ve spojitosti se stanovenými podmínkami uspokojivým, jiné uspokojivé řešení nebylo nalezeno. Orgán ochrany přírody má po provedeném řízení za to, že záměr splňuje zákonné podmínky pro povolení výjimky podle § 56 odst. 1 a 2 zákona ze zákazů u zvláště chráněných živočichů.

Rozhodnutí zohlednilo zároveň zákonnou podmínku podle § 1 zákona, který stanoví, že při ochraně přírody je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry. Neuspokojivá dopravní situace ve městě

Přerově, množství tranzitní dopravy včetně těžké nákladní dopravy v ulicích města a zvýšené zatížení ovzduší je v regionu dostatečně známa jak z médií, tak ze zkušeností projíždějících motoristů a především obyvatel města.

Ad 4.1) vlivy na bezobratlé – Děti Země žádají, aby v případě povolení výjimky bylo konkrétně stanoveno, kdy lze kácet stromy, kam přesně větve položit a jak bude zajištěno, že tam zůstanou bez problému ležet do doby, než dojde k proměně housenky (zejm. zabránění odcizení těchto dřevin). Navrhují, aby byli účastníci řízení seznámeni s návrhem náhradní výsadby, včetně vhodných konkrétních lokalit. Požadují určit vhodné období zásahů do toku s výskytem velevruba a zajistit monitoring jeho výskytu.

Reakce žadatele: Pro batolce červeného je vhodné pokácené stromy (zejména větve) přepravit na vymezenou lokalitu a ponechat po dobu jedné sezóny do doby předpokládaného výletu imág (dospělců), tj. do července. Bude je možné nechat v místě kácení, popř. v jeho blízkosti v rámci záboru stavby. Přesné místo bude možné určit až v době realizace v závislosti na probíhajících stavebních pracích. O tomto bude proveden ekodozorem záznam včetně dokumentace. Náhradní výsadba dřevin je řešena v Technické zprávě – Vegetační úpravy dálnice, kde jsou navrženy geograficky původní dřeviny charakteristické pro dané území. Vhodné druhy jsou topoly a vrby. V souvislosti s výskytem velevruba malířského je navrženo ochranné opatření, které by mělo zajistit jeho prosperitu v průběhu výstavby i po vybudování záměru, uvedená v Biologickém průzkumu v kap. 6. Návrh ochranných podmínek (str. 78, podmínka č. 1). Doporučujeme doplnit podmínku, že před zahájením prací bude provedena kontrola koryta a v případě výskytu zajištěn transfer na jinou vhodnou lokalitu proti proudu v rámci stejného toku. O transferu povést záznam včetně dokumentace. Pro zbývající druhy hmyzu je navrženo opět provádění kácení dřevin a zemních prací v době vegetačního krytu. Pokácené stromy přepravit na vymezenou lokalitu (ideálně v rámci záboru stavby) a vytvořit broukoviště (logery). Samotná technická povaha broukoviště zabraňuje odcizení. Přesné místo a postup stanoví ekodozor, bude proveden záznam včetně dokumentace. Rovněž vhodné živné rostliny pro zdobence skvrnitého a zlatohlávka tmavého jsou navrženy v Technické zprávě – Vegetační úpravy dálnice (ovocné a jiné listnaté dřeviny, růže šípková atd.)

OOP: Časové omezení kácení dřevin je ustanoveno v podmínce č. 6. Nakládání s dřevní hmotou jeví známky výskytu vývojových stadií předmětných bezobratlých druhů v souladu s potřebami těchto druhů je zakotveno do podmínky č. 7. O daných opatřeních bude proveden zápis do dokumentace, která musí být veden dle podmínky č. 2, a tudíž tato činnost bude kontrolovatelná. Umístění dřevní hmoty v blízkosti místa kácení v rámci záboru stavby minimalizuje negativní vliv na předmětné organismy (menší manipulace se dřevem, ponechání v místě původního výskytu apod.) a v souvislosti se zákazem vstupu na staveniště zvyšuje pravděpodobnost ponechání dřevní hmoty v daném místě (zabránění odcizení). Upřesnění činností souvisejících s výskytem velevruba malířského je uvedeno v podmínce č. 4 a 13. Před vlastním zásahem do míst s jeho výskytem bude proveden záchranný transfer. Tento se obvykle dělá za nízkých stavů vody (léto – podzim). Pro daný druh je v souvislosti s budováním mostu přes koryto řeky Moštky důležité, aby byly vytvořeny vhodné podmínky pro migraci ryb v podmostí. Druh se šíří v době larválního stádia, kdy larvy zvané glochidium cizopasí na rybách. Vytvoření členitějšího prostředí dna je zakotveno v podmínce č. 13.

Ad 4. 2) vliv na obojživelníky – Děti Země žádají, aby v případě povolení výjimky byly uloženy jasná opatření na jeho ochranu před opakovaným vnikáním na staveniště, kdy budou instalovány, na jakou dobu, jak budou kontrolovány a na jaká konkrétní místa budou vystěhovány.

Reakce žadatele: Z důvodu zachování průchodnosti migračních cest bylo navrženo na doplnění několik propustků (viz Biologický průzkum, kap. 6.3 Trvalá opatření (str. 78-79, podmínka č. 2, 5, a 7). Přesná opatření proti vniknutí na stavbu nelze v tuto chvíli určit, toto je možné řešit až při realizaci stavby (na základě harmonogramu prací, aktuálního stavu počasí a aktuálního stavu okolního území). Transfer bude proveden v záboru stavby. Přesné místo a postup realizace stanoví ekodozor, bude proveden záznam včetně dokumentace. Žadatel uvádí, že je možné uložit podmínku, aby v rámci dokumentace pro stavební povolení byl jako součást Zásad organizace výstavby zpracován dokument s uvedením alespoň rámcových opatření. V rámci stavebního řízení si to pak budou moci zástupci o.s. Děti Země zkontrolovat.

OOP: Ochrana obojživelníků v průběhu stavby je zajištěna stanovenou podmínkou č. 9, nepřímo i podmínkou č. 10. V případě nutnosti transferu pak bude plněna podmínka č. 4. Veškerá opatření a manipulace s předmětnými živočichy budou zaznamenávány do požadované dokumentace. OOP se ztotožňuje s názorem žadatele, že v tuto chvíli není možné definovat přesná místa výskytu těchto druhů ani místa jejich případného transferu. Výroková část rozhodnutí se vztahuje na celý prostor stavby dálnice.

Ad 4. 3) vliv na ptáky – Upozorňují na údajný výskyt ledňáčka říčního. V případě povolení výjimky uložit podmínku aby kácení dřevin a zahájení výstavby neprobíhalo v době hnízdění ptáků. Dle názoru Děti Země je nutné zajistit výstavbu oboustranných ochranných neprůhledných stěn před nežádoucími vlety ptáků a netopýrů na plánované estakádě. Protihlukové stěny i ochranné stěny opatřit pruhy proti nárazu ptáků.

Reakce žadatele: Výskyt ledňáčka říčního nebyl v roce 2016 prokázán. Podmínka kácení mimo vegetační dobu a mimo hnízdní dobu je již stanovena ve vydané a dosud stále platné výjimce pro tuto stavbu. Podmínka, která zajišťuje zabránění kolizím ptáků s jedoucimi vozidly díky navržené oboustranné stěně je uvedena v Biologickém průzkumu v kap. 6.2. Opatření během výstavby (str. 79, podmínka č. 6). Dle sdělení projektanta je v aktualizované DSP již stěna na druhé straně estakády doplněna dle požadavku. Délka stěny je cca 200 m a výška 4 m. Nefunkčnost siluet dravců je dlouhodobě známa, zmiňované vertikální pásy jsou již od roku 2008 součástí technických podmínek Ministerstva dopravy TP 104 Protihlukové stěny pozemních komunikací.

OOP: K minimalizaci negativního vlivu stavby dálnice na zástupce ptáků jsou stanoveny podmínky č. 6 a 15. Kácení dřevin a odstraňování vegetačního krytu bude prováděno mimo období hnízdění. Součástí stavby bude instalace oboustranné stěny proti střetům ptáků s automobily dle příslušné normy. K údajnému výskytu ledňáčka říčního v blízkosti záměru OOP uvádí, že toto řízení je vedeno na žádost. O výjimku je nutno žádat v souladu s platnou legislativou v případě škodlivého zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů.

Ad 4. 4) vliv na letouny – Podle dětí Země je nutné uložit nejen reálná eliminační opatření (oboustranné zdi na estakádě výšky aspoň 4 m), ale také kompenzační opatření k udržení populace letounů instalací budek pro netopýry a tyto udržovat do doby vydání kolaudačního souhlasu. Ekodozor by měl být vybrán ve spolupráci ŘSD ČR, KÚ a AOPK ČR, nikoliv jen ŘSD ČR.

Reakce žadatele: Netopýři budou ovlivněni záměrem především v době migrací. Negativní vliv na úkryty samotné a loviště budou realizací stavby minimální. Instalace budek k udržení populace netopýrů v území není nutná, jak opakovaně potvrdil Doc. T. Bartonička. V rizikových místech budou vybudovány ochranné stěny. Tato podmínka je uvedena v Biologickém průzkumu, kap. 6.2 Opatření během výstavby (str. 79, podmínka č. 6), další podmínka zajišťující zachování letových koridorů netopýrů pak na str. 79

(podmínka č. 8). K ozeleněné protihlukové zdi je kromě břečťanu z důvodu nedostatku domácího sortimentu introdukované druhy (přísavníky).

OOP: Podmínka instalace oboustranné stěny proti střetům ptáků a netopýrů s automobily dle příslušné normy je uvedena pod č. 15. Z předložených materiálů nevyplývá potřeba instalace budek pro tyto živočichy. Povinnost instalace hnízdních budek pro netopýry orgán ochrany přírody ukládá v případech, kdy v souvislosti s nějakým posuzovaným záměrem dochází ke ztrátě úkrytových příležitostí pro netopýry (např. kácení dřevin s dutinami, zateplování budov apod.). OOP ani z důvodu zvýšeného rizika střetu letounů s automobilovým provozem nepokládá za vhodné instalaci těchto budek v daném prostoru. Pro úplnost OOP uvádí, že za účelem snížení míry dotčení této skupiny živočichů je stanovena i podmínka č. 12, týkající se potřeby zajistit dostatečné parametry pro mostní objekty, které budou umožňovat podlety netopýrů. Otázka výběru ekodozoru je záležitostí investora, do které povolující orgán zasahuje formulováním odborných požadavků na jeho výběr, čímž usměrňuje a omezuje investora na jeho výběru. Tyto požadavky jsou dostačující pro zajištění vhodného výběru.

Ad 4. 5) vliv na ostatní savce – Děti Země žádají v případě povolení výjimky uložit jasná opatření na ochranu bobra evropského před jeho rušením během výstavby, včetně příp. vniknutí na staveniště. Na ochranu křečka polního žádají uložit jasná kompenzační opatření – tzn. z důvodu zničení plochy s jejich výskytem tuto plochu nahradit na jiném vhodném místě v blízkosti D0136, jednoznačně určit umístění konkrétních ploch. Žádají, aby si krajský úřad obstaral a do spisu vložil výjimku Krajského úřadu Zlínského kraje k zásahu do biotopů křečka silnicí R4901, která obsahuje 13 podmínek, jež lze bez problému zcela převzít pro předmětné řízení.

Reakce žadatele: Bude rušena migrační trasa bobrů podél vodotečí (Bečva, Moštěnka). Vniknutí na staveniště nehrozí – není tam pro něj nic zajímavého (ani potrava, ani možnost úkrytu). Žadatel má provedení transferu křečka polního za zbytečný. Provedení záchranného transferu nebývá vždy účinné. Transferovaní jedinci často trpí stresem z manipulace, jsou více postižení predací atd. Přistupuje se k nim pouze v nezbytných případech a u méně citlivých druhů.

OOP: Opatření pro ochranu bobra evropského jsou nepřímo uvedena ve stanovených podmínkách č. 9 a 10. Cílem podmínky č. 9 je znemožnění vstupu živočichů na staveniště, kde by mohli být ohroženi. Podmínka č. 10 omezuje stavební činnost ne nezbytnou míru v okolí vodních toků.

Problematice ochrany křečka polního v souvislosti s povolovanou činností se OOP věnoval velmi podrobně. V České republice byl křeček polní do poloviny 20. století běžný a do 60. let minulého století považován za polního škůdce. V letech 1971 a 1972 došlo v letních měsících na východním Slovensku dokonce k výraznému přemnožení křečků a musela být v r. 1972 provedena intenzivní akce k hubení (škody se odhadovaly na 100 mil. korun). K redukci areálu došlo v ČR později než v západní Evropě. V 70. - 80. letech 20. století početnost křečka polního výrazně poklesla, z některých oblastí vymizel zcela. Od 90. let 20. stol. se početní stavy druhu opět zvyšují a místy je opět hojný. Jeho hlavní výskyt v České republice leží v prostoru od Podkrušnohoří přes střední a východní Čechy po Moravu. Vyskytuje se převážně v nížinách do nadmořské výšky cca 400 m. V pahorkatinách se areál stává ostrůvkovitým, v polohách nad 500 m n. m. už je výskyt ojedinělý.

Na Moravě je oblast výskytu v úvalech velkých řek – na Hané (Olomoucko, Přerovsko, Prostějovsko, Kroměřížsko), na jižní Moravě (Břeclavsko, Hodonínsko, Vyškovsko, okr. Brno-venkov a Znojensko). V některých nížinách jako je Kolínsko, Královéhradecko, Břeclavsko populační hustota opět vzrůstá a získává až charakter přemnožených populací

(www.biomonitoring.cz).

Křeček polní obývá plochy zemědělské krajiny, přičemž preferuje vyšší, zapojené porosty plodin, které mu poskytují možnost úkrytu (vojtěška, vyšší travní porosty, obilniny). Je zaznamenáno, že často proniká do zahrad, celkem běžně se křečci vyskytují i v okrajových částech Prahy. Zde obývají nejen plevelem zarůstající bývalá pole a zahrádkářské kolonie, ale můžeme se s nimi setkat i na trávnících mezi panelovou zástavbou. Výskyt křečků ve vazbě na lidská sídla a antropogenně ovlivněné plochy byl zjištěn i ve Vídni. Je možné ho najít na hřbitovech, v parcích, průmyslových zónách nebo zelených částech obytných prostor. Je tedy zřejmé, že křeček je schopen úspěšně přežít i v silně antropogenním prostředí, včetně okrajových částí velkoměst /tento odstavec viz Vohralík, V.: Lynx, n. s. (Praha), 42: 189–196 (2011)/. (Pozn. OOP: I na Olomoucku se objevují případy výskytu křečka v zahradách).

Křeček je živočich s převážně noční aktivitou, s vrcholem aktivity v době soumraku a před rozedněním (zvýšená aktivita je kolem 3. – 4. hod ranní a mezi 21. – 22. hod. večerní). Vytváří systém nor s komorami, zásobárnami a větším počtem chodeb a východů. Nory jsou dvojího druhu, nory letní a hlubší a strukturovanější nory zimní, v nichž jedinci setrvávají od září/října do dubna/května a přečkávají zimu v hibernovaném stavu (nory sahají až do hloubky cca 2 m). Rozmnožovací potenciál je vysoký, samice mohou mít až tři vrhy v jednom roce (od května do srpna). Juvenilní jedinci z prvního vrhu jsou schopni reprodukce již v roce, kdy se narodili. (Pro část týkající se rozšíření a biologie křečka polního bylo využito údajů z publikovaných bakalářských a diplomových prací studentů Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci).

V okolí Olomouce je zaznamenáván stálý výskyt křečka polního (www.biolib.cz). Běžně je křeček nalézán na silnicích nižších řádů po střetu s vozidly. V Olomouci-Holici je v areálu UP od r. 2001 zkoumána populace, která se jeví jako relativně stabilní.

Stav druhu je hodnocen jako příznivý (www.biomonitoring.cz). Legislativní ochrany křeček polní v ČR požívá od 80. let 20. století, kdy byl zařazen v důsledku poklesu početnosti mezi zvláště chráněné druhy. Podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, byl zařazen nejprve k druhům v kategorii ohrožených. K zesílení ochrany (k přesunu do kategorie silně ohrožených) došlo v návaznosti na přistoupení ČR k Evropské unii.

Z uvedeného je zřejmé, že i přes celkové zmenšení areálu původního rozšíření v ČR z poloviny 20. století, není výskyt druhu na střední Moravě v okolí Olomouce nijak bezprostředně ohrožen. Charakter kulturní zemědělsky obhospodařované krajiny nižších poloh kraje zachovává podmínky biotopu druhu.

Velký význam pro tento druh mají z hlediska rozmnožování a přezimování neobhospodařované okraje polí a zarůstající ruderalní plochy.

Křeček polní není živočichem, který by vykazoval migrace na větší vzdálenosti a nejsou pro ně přímo budovány zvláštní migrační přechody (u líniových staveb).

Trasa dálnice je vedena z největší části po plochách polních ekosystémů. Populaci není prostorově izolovaná. Pokud v plochách staveniště nebudou k dispozici vhodné zdroje potravy (oseté pole, trvalý travní porost), živočichové samovolně opustí území a dojde k posunu vhodných stanovišť. Živočichové schopní aktivního pohybu nebudou setrvávat na stanovišti, pokud nesplňuje jejich životní nároky. To však neznamená vyhynutí populace (jedinců, kteří ji tvoří). Přesun jedinců je reálně možný, neboť na plochu pro stavbu dálnice navazují další polní kultury.

Pozorování aktivních nor křečka polního v trase stavby dálnice ověřují údaj, že pro přežívání křečka polního mají zásadní význam stanoviště okrajů polí, travnaté meze a ruderalizované plochy se souvislým vegetačním krytem. Jak je možno pozorovat z

mapování nor křečků v zájmové lokalitě (obr. 18 biologického průzkumu, str. 59), není překážkou ani blízkost komunikací (nory byly hojně zjištěny blízkosti okrajů silnic). Je zřejmé, že živočichové se sami aktivně přemisťují do vhodných ploch, které vyhovují jejich nárokům.

Orgán ochrany přírody nepovažuje záměrný odchyt a záměrné přemísťování křečka polního do náhradních lokalit za vhodné a smysluplné. Naopak by šlo o zásah, který by byl pro jedince mnohem více zatěžující. K přímé ochraně křečka polního je stanovena podmínka č. 5, jejímž účelem je, aby se díky realizaci vhodných opatření před zahájením prací v dotčeném území nenacházely žádné aktivně využívané nory křečka polního, a tedy aby v souvislosti se zemními pracemi nebyli přímo dotčeni žádní jedinci tohoto druhu. V případě vybudování nory křečkem např. v deponii ornice, bude zajištěn jeho transfer dle podmínky č. 4. Realizace stavby bude mít přímý vliv – zábor plochy v rámci jeho výskytu i nepřímý vliv – omezení migračních možností mezi oběma stranami dálnice. Proto byla s investorem stavby a projektantem projednáno doplnění propustků do stavby pro zlepšení migrační prostupnosti stavby – toto je obsahem podmínky č. 12.

Pro úplnost OOP sděluje, že se seznámil s obsahem rozhodnutí č.j. KUZZL 63861/2015 ze dne 24. 5. 2016, který se týká výstavby rychlostní komunikace D49 – stavba 4901 Hulín – Fryšták a jehož 13 podmínek doporučují Děti Země převzít do tohoto řízení. OOP se s tímto návrhem neztotožňuje.

Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu – vyjádření č. 2 ze dne 12. 4. 2017

Ad 1) Děti Země na návrhu přerušení řízení trvají, neboť stále není ze spisu mj. zřejmé, zda žádost splňuje požadavky § 56 zákona. Navíc z vyjádření č. 2 vyplývá, že žádost je nedostatečná pro vydání jakéhokoliv rozhodnutí (kladného či záporného/zamítavého).

OOP: Viz vypořádání připomínek 1 až 3 k vyjádření č. 1 ze dne 28. 2. 2017.

Ad 2) Námitky Děti Země o absenci vhodných náhradních lokalit pro nucený odsun odchycených druhů živočichů do jiných náhradních dočasných prostor před vydáním stavebního povolení jsou zcela relevantní, neboť stavba je přesně umístěna a jsou známy přesné zábory koupěných či vyvlastněných pozemků, organizace výstavby, místa zařízení staveniště, časový harmonogram apod. Je nutné odmítnout tvrzení HBH Projekt, že náhradní lokality se určí až mimo předmětné správní řízení bez účasti spolků. V případě udělení výjimky je nezbytné rámcově stanovit příklady ploch pro náhradní biotopy, aby bylo zřejmé, že vůbec existují. V opačném případě nemají spolky žádnou efektivní právní možnost se k těmto lokalitám vyjádřit, resp. jejich příp. odmítavé námitky nebudou nikdy a nikým řešeny. V tomto slovu je bizarní, pokud tyto náhradní plochy bude určovat sám „privátní“ subjekt bez veřejné občanské a státní kontroly. Současně musí být předložen i rámcový časový harmonogram a stručný metodologický postup těchto transferů. Následně umožnit se účastníkům řízení se s nimi seznámit a vyjádřit se k nim.

OOP: Již předložený biologický průzkum v kap. 6.2 Opatření během výstavby (str. 77) doporučuje pro minimalizaci negativních vlivů na rostliny a volně žijící živočichy v době stavby zajistit záchranný přenos zvláště chráněných druhů v případě potřeby. Zajištění transferů živočichů, jež jsou předmětem tohoto řízení, je zakotveno ve stanované podmínce č. 4. Je zde uvedena podmínka zajištění náhradní lokality pro transferované jedince dle jejich biologických nároků i množství transferovaných druhů, včetně případné péče o náhradní lokalitu a monitoring úspěšnosti vysazení. Takto nastavené parametry řeší vhodnost lokality z hlediska abiotických faktorů, vnitrodruhové konkurence apod. Předložený biologický průzkum dále uvádí i vypracování dokumentu Projekt ochranných opatření pro zasažené citlivé lokality v dalších stupních přípravy stavby. Rovněž toto

navrhované opatření bylo ustanoveno do podmínek tohoto rozhodnutí. Jedná se o podmínku č. 17. Z žádných předložených materiálů nevyplývá a rovněž vzhledem k charakteru povolované činnosti, již je výstavba komunikace v zemědělské krajině, nelze vyvozovat žádnou ztrátu unikátního prostředí s výskytem konkrétního zvláště chráněného druhu. OOP je toho názoru, že stanovená podmínka je snadno vykonatelná. OOP nepochybuje o tom, že vhodné náhradní biotopy v dotčeném území nebo jeho blízkosti existují. Potřeba zajištění transferů živočichů se vztahuje na celou dobu výstavby dálnice. Záchranné transfery musí být provedeny tak, aby nedocházelo k zraňování, natož k úhynu jedinců předmětných druhů (výjimka z této zakázané činnosti není povolována). Metodologický postup musí být znám vybranému ekologickému dozoru (podmínka č. 1), jinak by žadatel nemohl dostat splnění požadovaných podmínek tohoto rozhodnutí. Obecné požadavky na odbornost ekologického dozoru jsou uvedeny právě do této podmínky. Účelem podmínky je, aby byla zajištěna odbornost a kompetentnost ekologického dozoru provádět potřebná opatření. V souladu s obvyklou praxí je vlastní výběr ekodozoru ponechán na žadateli. Ten si musí počínat tak, aby vybral osobu dle stanovených požadavků a tím zajistil splnění i této podmínky. Kdyby tomu takto nebylo, konal by v rozporu s touto výjimkou, a tedy i zákonem. OOP nepovažuje za nutné další omezení ve výběru ekodozoru.

Ad 3) Do spisu je nutné vložit aktualizaci DSP s úpravami tak, aby koryta a břehy dotčených vodotečí plnila i ekologické funkce ve vztahu k životním potřebám velevruba malířského, nikoliv jen „vodní“ funkci. Musí být předložena DSP v takové podobě, která umožní „ekologickou prosperitu“ velevruba malířského.

OOP: Problematika ochrany velevruba malířského ve vztahu k povolované činnosti je usměrňována stanovenými podmínkami č. 13 a 4 (viz vypořádání připomínky 4.1 k vyjádření č. 1 ze dne 28. 2. 2017). Výskyt druhu byl potvrzen pouze v toku Moštěnky. K přímému dotčení této lokality dojde pouze stavbou - mostem 203, součástí mostu je i provedení zpevnění koryta Moštěnky pod, před i za mostem. Původně navrhované zpevnění kamene do betonu ve svazích břehu i ve dně bude pozměněno tak, aby toto zpevnění bylo členité, čímž dojde k zdrsnění povrchu. Orgán ochrany přírody je toho názoru, že toto řešení splňuje technické požadavky na stavbu předmětného mostu a současně umožňuje „ekologickou prosperitu“ velevruba malířského v daném úseku toku. Z předložených podkladů nevyplývají žádné jiné úpravy koryta a břehů vodotečí s výskytem velevruba malířského.

Ad 4) Děti Země nesouhlasí s aplikací cizorodých druhů rostlin. Pokud jsou prosazována, tak je nezbytné, aby do spisu byly vloženy pravomocné povolené výjimky k jejich použití dle zákona. Pokud neexistují, tak je nezbytné předmětné řízení z důvodu předběžné otázky přerušit do doby vydání těchto výjimek pro tyto druhy.

OOP: Předmětem tohoto řízení není řešení otázky související se záměrným rozšiřováním geograficky nepůvodních druhů rostlin dle § 5 odst. 4 a 5 zákona. Tato připomínka je ve vztahu k předmětu vedeného řízení irelevantní.

Ad 5) Dle názoru Děti Země je z důvodu předběžné opatrnosti nutné do spisu vložit vytipované konkrétní náhradní pozemky pro příp. umělý transfer křečků, včetně souhlasu majitelů pozemků a s osevním plánem vhodných pro jeho přežití aspoň do roku 2050, a také ve smyslu § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu i vhodné plochy pro jejich přirozenou migraci mezi oběma stranami dálnice.

OOP: Problematice související s výskytem křečka polního se podrobně věnujeme ve vypořádání připomínky 4.5 k vyjádření č. 1 ze dne 28. 2. 2017. Se záchranným transferem křečků se počítá jen v případě, že by z nějakých nepředvídatelných důvodů nedostatečně zafungovala navržená opatření ke snížení atraktivity zájmových ploch a následnému spontánnímu opuštění nor z těchto ploch (podmínka č. 5) anebo se příp. křečci objeví v deponii ornice, což je uvedeno ve vyjádření žadatele ze dne 21. 3. 2017. OOP pokládá

provádění záchranného transferu křečků jako za poslední možnost zajištění nepřítomnosti tohoto druhu na dotčených plochách. Ze správní činnosti je mu známa úspěšnost nepřímých opatření zakotvených ve stanovené podmínce č. 5.

Ad 6) Ve spise stále chybí podrobný popis a mapové přílohy samotné dálnice D0136. Do spisu je nutné vložit základní popis stavby se všemi stavebními objekty (technická zpráva) a s mapami v příslušném měřítku, aby z nich bylo zřejmé, kde se tyto objekty v prostoru nacházejí.

OOP je toho názoru, že z hlediska potřeb nezbytných pro udělení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů jsou předložené podklady dostatečné. Z předložených materiálů je zřejmé, které druhy a jakým způsobem jsou dotčené v souvislosti s plánovaným záměrem. Rovněž materiály obsahují pro minimalizaci negativních vlivů záměru na dotčené druhy zmírňující opatření. V popisu záměru je uveden technický popis vybraných mostních objektů, které se nacházejí na místech s významným výskytem chráněných druhů živočichů. Přehledná situace je v mapové příloze předloženého průzkumu. Umístění objektů lze odvodit z uváděné kilometráže plánované stavby.

Egeria, z.s. – vyjádření k žádosti ze dne 24. 4. 2017 zaevidované pod čj. KUOK 41392/2017

Shromážděné podklady nepovažujeme za dostatečné, neboť z nich není zřejmá hranice řešeného území a chybí též dokumentace záměru. Nejsou vyjmenovány všechny stavební objekty, postrádáme jejich technické řešení, popis a znázornění. Není jasné, kde mají být umístěna zařízení staveniště, skládky, úložiště a deponie. Není jasné, kde a za jakých okolností se bude ornice skrývat, přepravovat a rozprostírat. Postrádáme podložené informace, nakolik záměr poškodí vodní toky znečištěním a jaké bude mít toto znečištění vliv na vodní organismy. Žádáme, aby součástí spisu bylo pravomocné územní rozhodnutí.

OOP: Jak je uvedeno u vypořádání předcházejí připomínky, OOP je toho názoru, že z hlediska potřeb nezbytných pro udělení výjimky ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů jsou předložené podklady dostatečné. Hranice řešeného území je dána plochou pro stavbu, jež je vymezena vydaným územním rozhodnutím. Omezení umístění zařízení staveniště, skládky, úložiště a deponie v místech v okolí biologicky hodnotnějších míst je zakotveno v podmínce č. 10. Časové omezení zemních prací je uvedeno v podmínce č. 6. Před započítím prací v terénu musí být dle stanovené podmínky č. 3 proveden biologický průzkum území k zjištění aktuálního výskytu zvláště chráněných druhů. K minimalizaci škodlivého vlivu případného mechanického znečištění vodního prostředí s prokázaným výskytem velevrubu malířského, jež je předmětem tohoto řízení, je nastaveno opatření uvedené v podmínce č. 13. K požadavku vložení pravomocného územního rozhodnutí OOP uvádí, že otázka územního rozhodnutí je mu známa ze správní činnosti. Územní rozhodnutí není podkladem pro toto řízení, proto nebylo ze strany OOP vyžadováno.

Pro úplnost OOP uvádí, že při přípravě a realizaci jakékoliv stavby musí být postupováno v souladu se všemi zákony, a tedy i se všemi zákony týkajícími se životního prostředí - zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) atd. Investor nemůže svou činností znečišťovat životní prostředí nad rámec vymezený těmito zákony.

Toto rozhodnutí nenahrazuje další povolení či závazná stanoviska příslušných orgánů ochrany přírody a vztahuje se pouze na uvedené zvláště chráněné druhy živočichů.

Při opětovném nedodržování podmínek tohoto rozhodnutí může dojít podle § 84 odst. 1 zákona ke změně nebo zrušení povolení.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním u Krajského úřadu Olomouckého kraje ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho doručení. Lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po dni doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné. Odvolání musí obsahovat údaje o tom, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Podané odvolání má odkladný účinek.

otisk úředního razítka

Bc. Ing. Renata Honzáková
vedoucí oddělení ochrany přírody
Odboru životního prostředí a zemědělství
Krajského úřadu Olomouckého kraje

Rozdělovník:

- *účastníci řízení prostřednictvím datové schránky:*

Ředitelství silnic a dálnic ČR, Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha 4

HBH Projekt spol. s r. o., Kabátníkova 216/5, 602 00 Brno

Statutární město Přerov, Bratrská 34, 750 11 Přerov

Obec Říkovice, Říkovice 68, 751 18 Říkovice

Obec Dobřčice, Dobřčice 4, 750 02 Přerov

Obec Horní Moštěnice, Dr. A. Stojana 120/41, 751 17 Horní Moštěnice

Obec Bochoř, Náves 41, 751 08 Bochoř

Obec Věžky, Věžky 17, 751 19 Vlkoš u Přerova

Obec Přestavlky, Přestavlky 109, 750 02 Přerov

Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu, Cejl 866/50a, 602 00 Brno

Egeria, z. s., Obchodní 1324, 765 02 Otrokovice

- *dotčené orgány státní správy - na vědomí:*

Ministerstvo životního prostředí, Odbor 710, Vršovická 65, 100 10 Praha 10

Magistrát města Přerova, Odbor SÚaŽP, Bratrská 34, Přerov

Česká inspekce životního prostředí, Ol Olomouc - odd. OP, Tovární 41, 772 11 Olomouc

- *spis*

Za správnost vyhotovení odpovídá: Mgr. Eva Stodolová

V Olomouci dne 2. 10. 2017
Č.j. MZP/2017/570/119
Vyřizuje Mgr. Jiří Dostál

ROZHODNUTÍ

o odvoláních spolku Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje o povolení výjimek u 26 druhů zvláště chráněných živočichů - silnice D1 stavba 0136

Ministerstvo životního prostředí v rámci své působnosti vymezené ustanovením § 19 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů, jako odvolací orgán příslušný podle § 79 odst. 3 písm. r) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění r o z h o d l o v odvolacím řízení podle § 90 odst. 5 správního řádu

t a k t o :

Odvolání spolku Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu ze dne 12. 6. 2017 proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje č. j. KUOK 25422/2017 ze dne 24. 5. 2017 se zamítá a uvedené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen krajský úřad), jako orgán ochrany přírody a krajiny, uvedeným rozhodnutím povolil Ředitelství silnic a dálnic ČR podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „ZOPK“) výjimky ze zákazů u 26 druhů zvláště chráněných živočichů pro záměr „*Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice - Přerov*“. Krajský úřad výjimky vázal na splnění 21 podmínek.

Krajský v odůvodňovací části rozhodnutí úřad shrnul obsah žádosti, jejíž přílohou je „Biologický průzkum pro řízení o výjimce z druhové ochrany“, vypracovaný firmou HBH Projekt spol. s r. o., v prosinci 2016 (dále „odborný podklad“), a shrnul průběh řízení. Za jiný veřejný zájem lze v řízení označit realizaci prioritního dopravního záměru, klíčové dopravní stavby ve smyslu nařízení vlády č. 283/2016 Sb., o stanovení prioritních dopravních záměrů.

Dále se krajský úřad zabýval hodnocením zákonných podmínek pro povolení požadovaných výjimek ze zákazů. K veřejnému zájmu a jeho převaze uvedl, že daná stavba je závěrečným úsekem na trase dálnice D1 a společně s rychlostními komunikacemi R35 a R55 dotváří dopravní kostru vyšší komunikační sítě střední Moravy. Zprovoznění úseku přinese snížení zatížení sídel automobilovým provozem. Zásadní přínos znamená odvedení tranzitní dopravy pro Statutární město Přerov (vážnost a neuspokojivý stav dopravní situace ve městě jsou dostatečně známy), ale i pro menší obce, snížením hlučnosti, prašnosti a rizik nehod a ohrožení zdraví a bezpečnosti obyvatel.

Stavba je jako veřejně prospěšná stavba vymezena v územně plánovací dokumentaci Olomouckého kraje (Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje, ve znění aktualizaci). Realizace je tedy ve spojitosti s ochranou veřejného zdraví a životního prostředí. Orgán ochrany přírody považuje v tomto řízení realizaci stavby ve veřejném zájmu. Převahu veřejného zájmu vyhodnotil ve vztahu k negativnímu vlivu činnosti na zvláště chráněné druhy a jejich biotop, když konstatoval, že záměr není situován do oblastí se zvýšenou ochranou. Dotýká se skladebných prvků územního systému ekologické stability a není situován do tak specifického (unikátního) stanoviště, jehož zánik by měl za následek zánik populace zvláště chráněných druhů. V souvislosti s realizací záměru dále nemá dojít k záměrnému přímému dotčení jedinců zvláště chráněných druhů - tedy k úmyslnému přímému škodlivému kontaktu s jedinci, k jejich zraňování či poškozování (mimo provádění odchytů a transferů právě jako prevenci před poškozením či úhynem). Předmětným záměrem je především dotčení biotop zvláště chráněných živočichů, který živočichové využívají pro získávání potravy, k rozmnožování, hnízdění, k úkrytu, migracím apod. Pokud se týká předmětných druhů zvláště chráněných živočichů, vliv záměru na tyto druhy je diferencovaný. Z charakteru a umístění stavby vyplývá, že u předmětných zvláště chráněných živočichů v tomto řízení nejsou ohroženy celé populace těchto živočichů. Rušení či případné přímé dotčení mohou mít vliv na úrovni jedinců nebo části populace. Stavba je vedena v osídlené krajině, která je intenzivně zemědělsky využívaná a v blízkosti města Přerova zatížená průmyslovou výrobou. Vždy se nezbytně dotkne lokalit, které ačkoli jsou antropogenně ovlivněné, poskytují biotop volně žijícím živočichům. Jsou to zejména břehy a doprovodné porosty vodních toků, tvořící biokoridory a přirozené migrační trasy, které trasa dálnice kříží. Díky přemostění těchto linií budou tyto prostory pro průchod zachovány. Převahu jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody v předmětném řízení lze vyvodit ze skutečnosti, že ovlivnění dotčených druhů, resp. jejich populací, nemá likvidační potenciál. Živočichové nadále budou moci využívat plochy v okolí stavby jako potravní, hnízdní, rozmnožovací i úkrytový biotop. Orgán ochrany přírody závěr, že ve spojitosti s opatřeními ve prospěch živočichů lze negativní vliv stavby na živočichy snížit na přijatelnou míru a lze tedy uznat převahu tohoto jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody.

Dále se zabýval splněním podmínek podle § 56 odst. 2 pro druhy chráněné podle předpisů Evropské unie: Došel k závěru, že po dostavbě předmětného úseku dálnice dojde k podstatnému snížení počtu přímo ovlivňovaných obyvatel, zejména v Přerově. Budoucí situaci lze charakterizovat jak zlepšení stávajícího stavu (pozitivní vliv na hygienickou a dopravně-bezpečnostní situaci). Z toho odvodil veřejný zájem, spočívající v ochraně veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti s uplatněním důvodů sociálního a ekonomického charakteru s příznivými důsledky pro životní prostředí.

Z charakteru a umístění stavby vyplývá, že u předmětných zvláště chráněných živočichů v tomto řízení nejsou ohroženy na bytí celé populace těchto živočichů. Z biologie jednotlivých druhů vyplývá různá míra dotčení jejich ochranných podmínek a konkrétní míra zásahu do jejich přirozeného vývoje. Je dotčen zejména jejich biotop, který jedinci těchto druhů využívají k získávání potravy, rozmnožování, hnízdění, úkrytu apod. Z charakteru a umístění stavby vyplývá, že u předmětných zvláště chráněných živočichů v tomto řízení nejsou ohroženy na bytí celé populace těchto živočichů. Jejich populace nejsou ohroženy zánikem či vyhynutím. Vliv záměru na tyto druhy je diferencovaný, je dotčen zejména jejich biotop. Základní podmínkou je zajištění propustnosti tělesa dálnice pro živočichy. V případě vodotečí jako liniových přírodě

blízkých prvků v daném prostoru se nelze vyhnout střetu se zásahem do biotopu volně žijících živočichů. Při křížení je stavbou zasažena jen poměrně malá část lokality. Pokud bude zachována propustnost stavby přemostěním vodotečí, bude s určitým lokálním omezením zachována funkčnost lokality jako biotopu pro volně žijící živočichy i migračního koridoru.

Pro druhy, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství (v tomto řízení se to týká všech předmětných druhů vyjma tří druhů bezobratlých) má být zároveň podle § 56 odst. 1 zákona splněna podmínka, že neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Jak již bylo uvedeno výše, vyjma nulové varianty, dojde při umístění stavby do daného prostoru vždy k dotčení zejména liniových prvků, jako jsou toky a jejich doprovodné porosty, které právě poskytují útočiště živočichům mezi plochami orné půdy a urbanizovanými lokalitami. Plošně relativně malá část dotčených cennějších liniových lokalit umožní nadále výskyt předmětných zvláště chráněných druhů. I když se na rušení citlivější druhy živočichů samy dočasně z místa staveniště stáhnou, později mohou obsadit vhodná stanoviště i v okolí dálnice. V širším okolí záměru se nacházejí plochy stejného typu (zemědělsky obhospodařovaná krajina a liniové krajinné prvky). Lze proto důvodně předpokládat, že konkrétně umístěný záměr neohrozí udržení příznivého stavu předmětných druhů z hlediska jejich ochrany. Aby těleso dálnice bylo pro živočichy uspokojivě migračně prostupné, lze zajistit především kapacitním přemostěním, vhodnou úpravou prostoru v podmostí (hlinitý povrch, s kameny apod.), úpravou okolí mostu pro navádění živočichů pod mosty a dále opatřeními, které zabrání střetům živočichů s projíždějícími vozidly (oplocení, konstrukce bočních bariér, které živočichové mohou zaznamenat apod.). Zachování kontaktu živočichů na obou stranách dálnice je nezbytné k udržení výměny genetické informace a zachování potřebné genetické pestrosti v populaci.

Žadatel uvádí, že umístění stavby je dáno řešením navazujících úseků dálnice D1 a dálniční komunikace D55, polohou stávajících komunikací a železniční trati, možností připojení dálničních křižovatek na silniční síť, polohou letiště, polohou inženýrských sítí, zejména plynovodů a nadzemních vedení VVN, oblastí Chráněné oblasti přirozené akumulace vod, polohou odkaliště sádrovce a skládky teplárenského popílku, polohou meziskladu zelené skalice a zástavbou místní části Dluhonice. Záměr byl podroben posouzení vlivu záměru na životní prostředí. Podmínky stanoviska Ministerstva životního prostředí (podmínky migrační prostupnosti tělesa dálnice, zviditelnění překážek pro ptáky, termíny kácení dřevin a provádění skrývek) byly zapracovány do podmínek tohoto rozhodnutí. Byl vyloučen významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality. Nebylo formulováno jiné uspokojivé řešení, které by vedlo k realizaci záměru (vyjma nulového či redukováného, které z posouzení vlivu na životní prostředí nevyplývaly). V předmětném řízení nebylo nalezeno vhodnější uspokojivé řešení k dosažení účelu záměru, které by mělo menší dopad na zvláště chráněné druhy živočichů. Vyjma nulové varianty jiný způsob, jak stavbu uskutečnit s menším dopadem na přirozený vývoj živočichů, při dosažení účelu stavby není k dispozici.

Dále se krajský úřad soustředil na odůvodnění podmínek a reagoval na námítky účastníků řízení z řad spolků.

Nutno uvést, že krajský úřad se zabýval tím, zda jsou splněny podmínky pro povolení

výjimek. Ministerstvo životního prostředí jenom cítí potřebu zdůraznit, že zásah do biotopu zvláště chráněných druhů ve vztahu k zákazům má vliv pouze v případě, že v důsledku zásahu do biotopu dojde ke škodlivému zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu živočicha, a že tedy – ač je jejich biotop chráněný, není zakázáno do něj zasahovat; také jeho ochrana podle § 50 odst. 1 ZOPK není zákazem, ze kterého by se mohla vydat výjimka. Rovnice zásah do biotopu zvláště chráněného živočicha je škodlivý zásah do přirozeného vývoje neplatí. To by pak v podstatě jakákoli činnost mimo uzavřené prostory (a mnohdy i ta) podléhala zákazům, protože téměř všechno území je biotopem aspoň některého z živočišných zvláště chráněných živočichů (ať už pro rozmnožování, úkryt, migraci či získávání potravy), a to i v silně urbanizovaném prostředí (netopyři, rorýsi, sovy atd.). Pokud tedy krajský úřad hodnotí biotopy, jde více méně o hodnocení uspokojivosti záměru (vyloučení existence jiného uspokojivého řešení), nikoli jak míry zájmu na ochraně přírody v rozsahu, kterým se nedotýkají škodlivého zásahu do přirozeného vývoje.

Výjimku ze zákazů lze povolit pouze tehdy, když jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody. Tím zájmem ochrany přírody není jakýkoli zájem uvedený v zákoně o ochraně přírody (ostatně i jiné zákony mohou chránit přírodu, ale i zájem ochrana přírody je dán i jinak než to co je uvedeno v právních předpisech – ostatně to vyplývá z § 1 odst. 1 ZOPK, když stanoví, že účelem zákona je přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000 a v § 2 vypočítává, co to je ochrana přírody podle ZOPK a jak se zajišťuje. Jak již výše naznačeno, není porovnáván v řízení o povolení výjimek zájem ochrany přírody obecně, např. vliv na cenné biotopy, významné krajinné prvky, územní systémy ekologické stability, území Natura 2000, zvláště chráněná území atd., jejichž relevantní hodnocení zpravidla náleží jiným orgánům ochrany přírody či aspoň v jiných správních postupech. Pokud jde o zájem ochrany přírody v řízení podle § 56 ZOPK, takto ze systematického a logického výkladu spočívá v zájmu ochrany přírody na dodržení zákazu. Zákaz jako zákonný nástroj je pouze administrativní pomůckou k dodržení příznivého stavu, v tom smyslu, že zakazuje i realizaci konkrétních činností, které i objektivně ani nemohou negativní dopad na chráněný zájem mít, a to nejen v případech činností obdobných krajní nouzi či účinné nutné obraně. Proto je v zákoně zakázáno nikoli jakékoli rušení, nýbrž rušení jako škodlivý zásah do přirozeného vývoje (pomineme-li zákazy v druhé a třetí větě § 50 odst. 2 ZOPK).

Rozhodující – pro porovnání jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody - je míra škodlivosti zásahu na jedince a populaci živočišného druhu a možnosti rizika takového následku danou činností. Není-li ani riziko takového škodlivého následku, není třeba výjimky ze zákazů k zásahu do biotopu zvláště chráněného druhu vůbec, je-li malá byť reálná možnost, již neodstraní ani zvolená ochranná opatření vylučující škodlivý následek, stačí i málo intenzivní jiný veřejný zájem.

To že se orgány ochrany přírody zabývají výjimkami i v případech, kdy je riziko škodlivého zásahu do přirozeného vývoje v podstatě neměřitelné či spíše hypotetické, je důsledkem odborné a právní nejistoty žadatelů, často podporovaných jak spolky, které se účastní řízení, tak i často zpracovateli ekologických hodnocení, zkratkovitým výkladem zákonného ustanovení o zákazech u zvláště chráněných druhů, vyplývajícího především z mylného přesvědčení, že zásah do biotopu je automaticky

považován za zásah škodlivý pro přirozený vývoj toho kterého druhu. I v daném případě je sporné rozhodování o výjimce např. v případě volavky bílé (podle odborného podkladu, str. 46: „*Volavka bílá nebude na sledovaném území přímo dotčena, protože její výskyt je pouze přelétavý nebo potravní a nesouvisí s hnízděním. Proto zde není potřeba navrhovat jakákoli ochranná opatření k tomuto ZCHD.*“) či žluvy hajní (Odborný podklad str. 46: „*Žluvy hajní jsou v tomto ohledu poměrně adaptabilní a tolerantní i na přítomnost člověka i jeho činnosti. Při dodržení navrhovaných opatření (kácení dřevin mimo období hnízdění) nedojde k ovlivnění. Potom není potřeba navrhovat žádná další ochranná opatření k tomuto ZCHD.*“). Podle tohoto podkladu tedy není třeba žádného opatření a ani nebude škodlivě zasaženo do jejich přirozeného vývoje a ani nebude třeba tyto druhy přenášet atd. Zdánlivě by bylo na místě žádosti nevyhovět a výjimku nepovolit. Přesto však prvostupňový orgán ke škodlivému zásahu do přirozeného vývoje povolil ve formě rušení a i odvolací orgán výjimku potvrzuje. Muselo by totiž být ve správním řízení dokázáno, že škodlivost zásahu do biotopu na přirozený vývoj absolutně nepřipadá v úvahu, což je – s ohledem na nedokonalost znalostí a poznatků o chování a potřebách daných druhů a přírody obecně – velmi obtížně prokazatelné, ne-li nemožné. Je víc než pravděpodobné, že v případě kdy by žádost a o výjimku v těchto případech, kdy odborné podklady neuvádí, že by se zásah dotkl přirozeného vývoje těchto druhů, nebyla podána, nemohly by ani orgány ochrany přírody škodlivost zásahu prokázat v řízení podle § 66 ZOPK, či dokonce v řízení sankčním.

Proti rozhodnutí krajského úřadu podal spolek Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu včasné odvolání.

(Dále jsou uvedeny odvolací důvody a zároveň se k nim Ministerstvo životního prostředí vyjadřuje - důvody jsou kráceny a někdy citovány volně. V některých případech pro srozumitelnost je citován text podmínek.)

1. Absence relevantních podkladů ve spise

Podle názoru Děti Země by ve spisu měla být /obsažena/ všechna předcházející rozhodnutí o povolení výjimky, která byla vydána. Děti Země mají povědomost, že kromě napadeného rozhodnutí, byly dosud vydány ještě dvě výjimky, a to na 32 zvláště chráněných druhů živočichů a na 1 druh rostliny (kapradiník bažinný). Povolené výjimky ve spisu chybějí, a to z těchto důvodů: - aby bylo jednoznačně prokázáno, zda navržené podmínky napadeného rozhodnutí (celkem 21) nejsou v rozporu s uloženými podmínkami těchto rozhodnutí; - zda škodlivý zásah do biotopu cca nejméně 59 zvláště chráněných druhů organismů neznámá již významný kvalitativní zlom, za který nelze výjimku povolit, neboť z hlediska doložené vysoké biodiverzity území, které má být dálnicí D1-0136 zničená, nejsou kumulativně splněny všechny podmínky ust. § 56 ZOPK, a bude tak nutné vyhledat jiné technické řešení trasy dálnice D1-0136, které se těmto biotopům vyhne.

Rozhodnutí tedy neobsahuje mezi podklady tyto výjimky a ani úvahy o tom, zda škodlivý zásah do tak obrovského počtu biotopů je již v rozporu s účelem ZOPK, takže by výjimka neměla být povolena a ŘSD ČR by bylo nuceno vyhledat jiné technické řešení tohoto úseku dálnice D1, resp. jinou trasu. Nicméně i v případě dálnic je stále bezpodmínečně nutné vydávat správním rozhodnutím na základě zjištěného stavu věci a nashromážděných relevantních podkladů a s ohledem na ochranu veřejných zájmů a

s přezkoumatelnými důvody, proč ve spisu tato rozhodnutí chybějí, proč nebyl jejich obsah zohledněn a jaký kumulativní vliv na řízení má skutečnost, že se povoluje škodlivý zásah do biotopů cca 59 druhů.

Ministerstvo životního prostředí nemá za to, že by měla být založena do spisu nějaká jiná rozhodnutí. Nebyla podkladem rozhodnutí a není jich třeba. /Snad jen je třeba, a to je známo i žalobci – že v nich byl shledán veřejný zájem převažující nad zájmem ochrany přírody na dodržení zákazů u zvláště chráněných druhů, často významnějších a dotčenějších než v tomto případě.) Rozhodnutí o jiných výjimkách, byť se týkají stejného úseku dálnice, jsou rozhodnutími o jiných žádostech a jiných druzích, popř. o jiných možných škodlivých zásazích či jejich rizicích jinak individualizovaných. Řízení o povolení výjimky se vztahuje podstatě vždy na splnění podmínek pro povolení výjimek ve vztahu k určitému druhu, určité činnosti v určitém místě v rozsahu podané žádosti. Pokud se žádost týká více druhů, jde v podstatě o řízení spojená ke společnému projednání, avšak v zásadě nikoli vázaná na sebe. Proto také pro některý druh výjimka být vydána nemusí a pro jiný ano, byť ve stejném rozhodnutí, jak také na to odvolatel poukázal na rozhodnutí z Ústeckého kraje v příloze odvolání. Povolení výjimek pro jiné druhy v témže místě tedy nemá žádnou procesní spojitost s projednáváním žádosti o výjimky, ani věcnou.

Koordinace podmínek výjimek je záležitostí žadatele, který navrhuje (či aspoň mlčky odsouhlasuje) jejich realizaci, když sám odvolání nepodal a ani proti podmínkám nic nebrojil v odvolacím řízení.

Z rozhodnutí a ani jejich podkladů nevyplývá, že by mělo dojít k závažným škodlivým zásahům do přirozeného vývoje daných živočichů. U většiny zde řešených druhů není předpokládána újma nějak intenzivní, ba v některých případech není škodlivý zásah do přirozeného vývoje určitého druhu zjistitelný, či často jsou povolovány činnosti uvedené v druhé a třetí větě § 50 odst. 2 ZOPK (především transfer). Výjimky se povolují při splnění podmínek pro jejich povolení, nikoli s ohledem na počty různých druhů, jejichž biotop má být záměrem ovlivněn. Převaha jiného veřejného zájmu je posuzována ve vztahu zájmu ochrany přírody na dodržení zákazu u daného zvláště chráněného druhu; jiné zájmy ochrany přírody jsou předmětem jiných procesních postupů, zpravidla u jiných orgánů ochrany přírody.

2. K uloženým 21 podmínkám výjimky

K podmínce č. 1

Není zřejmé, kdo, kdy a jak bude ze strany státu nestranně kontrolovat příp. podvádění a korupci tzv. ekodozoru, který si najme a zaplatí ŘSD ČR, jehož cílem je postavit dálnici D1-0136, nikoliv ochrana přírody. Přitom mezi nedůvěryhodné firmy lze příkladmo zařadit HBH Projekt, resp. při politickém tlaku rychle dálnici D1-0136 jako prioritní stavbu ČR je zcela jedno, že tato osoba bude mít VŠ vzdělání či autorizaci dle § 67 ZOPK, neboť na prvním místě jsou peníze, resp. sousta peněz. V podmínce tak chybí informace, jaký vliv bude mít krajský úřad (či např. AOPK ČR) na výběr této

osoby, jak často a jakým způsobem bude kontrolovat její „ochranářskou odbornou činnost“ před zahájením stavby a během ní, neboť každoroční předkládání zpráv dle podmínky č. 21 (a č. 2) je sice chvályhodné, ale nedostatečné (za peníze snese papír všechno).

K tomu ministerstvo životního prostředí uvádí: Pokud jde o stanovení osoby ekodozoru (ekologického dozoru) není právní důvod a ani možnost pro to, aby byla nějaká osoba, třeba i na přání odvolatele, vyloučena. Její určení je plně v dispozici žadatele. Právní úprava tohoto státu (nejen v ekologických záležitostech) je založena na dobrovolném plnění povinností subjektu, jemuž jsou povinnosti zákonem uloženy. Plnění povinností je často podmíněno některými omezeními, jež ten, kdo v životním prostředí něco koná, jako např. podrobením se určitým procedurám (zjistit stav životního prostředí), nebo získat určité správní rozhodnutí. To platí i v oblasti životního prostředí, vč. ochrany přírody. Tyto procedury nejsou jen byrokratickou zátěží, jak se často poukazuje, ale zejména i pomocí dané právníkové či fyzické osoby jako nástroj prevence před nedovoleným poškozením či ohrožením životního prostředí, tedy v ochraně přírody především prevence před porušením zákonných zákazů daným subjektem. Zákonodárce však nepřistoupil k tomu, aby nad činností subjektů byl stanoven stálý či nepřetržitý dozor správních orgánů (či jiného „nezávislého“ subjektu), jako je tomu např. zákona o značení lihu či zákona o spotřební dani v případě daně o lihu. Již stanovení povinnosti „ekodozoru“, resp. jeho kvalifikace apod., by mohla být do určité míry zpochybňována, jako povinnost jdoucí nad rámec zákona (nebýt toho, že ekodozor žadatel sám předpokládá. Zajištění kvalifikovaného ekologického dozoru, zabezpečovaného ze strany žadatele, je opřeno o § 18, popř. i § 17 zákona č. 17/1992 Sb.; zároveň zde slouží – zejména prostřednictvím záznamů – k efektivnější (pro přírodu) kontrole. Námitky spočívající ve volání po důslednější kontrole, či po tom, aby některá osoba byla vyloučena z ekodozoru, ač je objektivně kvalifikovaná, je v rozporu s právním řádem, stejně tak i požadavek, aby dozor prováděla Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, jež k takové činnosti není určena a zákonem zmocněna (nejde-li o kontrolu plnění jejích rozhodnutí). Kontrolu rozhodnutí a dodržování právních předpisů (správní dozor, resp. Dozor v ochraně přírody) provádí příslušné zákonem zmocněné správní orgány, v oblasti životního prostředí navíc doplněné Českou inspekcí ochrany životního prostředí v zákonem předepsaném způsobu /především následnou/.

K podmínce č. 3

v podmínce není nijak konkretizováno, kam se budou příp. transferované druhy živočichů umisťovat, zda tyto lokality vůbec existují, zda jsou vhodné (chybí popis) nejen pro transfer, ale i pro dlouhodobý (5-7 let) udržitelný rozvoj populace. Děti Země se jako zástupci veřejnosti ve smyslu § 70 odst. 1 ZOPK tak již nikdy nebudou moci k takovým lokalitám vyjádřit, neboť právě předmětné řízení je k tomu určeno (nikoliv dle stavebního zákona). Stavba je velmi konkrétně definována, území je velmi podrobně ŘSD ČR a jím najatých různých firem známé, takže nic nebránilo tomu, aby v této podmínce bylo příkladmo konkrétně pojmenováno několik vhodných lokalit. Děti Země proto připomínají rozsudek ze dne 28. 2. 2006. č. 7 Ca 25/2004- 34, kterým byla zrušena povolená výjimka ministrem ŽP ke škodlivému zásahu do cenných biotopů stavbou kanálu u Přelouče (MZP tento rozsudek zná) a který mj. uvádí: „Zalovaný

porušil ust. § 33 odst. 2 správního řádu, když znemožnil žalobci vyjádřit se ke stanovení náhradních biotopů a jejich velikosti. Pro úplnost lze však dodat, že povolení výjimky... musí vycházet ze skutkového stavu zjištěného v okamžiku, kdy je o takové výjimce rozhodováno. Podmínky, které žalovaný stanovil spolu s udělením výjimky, a které měly zásahy do veřejného zájmu na ochraně přírody eliminovat, tedy měly být splněny již ke dni rozhodování o výjimce, resp. měly být obsahem záměru odpovídajícímu jinému veřejnému zájmu, ke kterému potom mají účastníci řízení právo se vyjádřit." Z rozsudku tak mj. vyplývá, že v zájmu zjištění skutečného stavu věci bylo nutné, aby již v řízení o výjimce dle § 56 ZOPK žadatel (tj. ŘSD ČR) po dohodě se správním orgánem předložil vytipované plochy pro náhradní biotopy i s umístěním potřebných stavebních prvků (včetně tůní), takže by se k těmto podkladům mohli účastníci řízení vyjádřit (a příp. navrhnout dílčí změny, které se pak promítnou do DÚR). Jiným způsobem se totiž účastníci řízení o výjimce ani nemohou k eliminačním opatřením vyjádřit, než v rámci tohoto řízení, neboť výběr ploch má za cíl uchovat biodiverzitu vytipovaných zvláště chráněných druhů živočichů.

Dalšími důkazy je např. řízení o výjimce pro D4704 na MŽP či judikáty správních soudů pro dálnici D5509. Je proto nutné odmítnout tvrzení, že náhradní lokality se určí až mimo předmětné správní řízení bez účasti spolků, včetně Děti Země, neboť právě účelem tohoto řízení je tyto lokality stanovit - stavební úřad ochraně přírody nerozumí a ani není kompetentní řešit podrobnosti, za kterých lze škodlivé zásahy „povolit“ ještě jednou ve stavebním řízení, když už je povolil kompetentní KU. /.../

(Podmínka č. 4 zní: „Při nutnosti provést transfer živočichů zajistí investor náhradní lokalitu pro transferované jedince podle biologických nároků jednotlivých druhů a množství transferovaných druhů. V nezbytném případě zajistí následnou péči o náhradní lokalitu a monitoring úspěšnosti vysazení. Transfer jedinců velevrubu malířského bude proveden do stejného toku nad úsek dotčený stavbou.“)

K otázce transferu zvláště chráněných druhů a míst, kam má být proveden, se prvostupňový orgán jednoznačně vyjádřil: „**Již předložený biologický průzkum v kap. 6.2 Opatření během výstavby (str. 77) doporučuje pro minimalizaci negativních vlivů na rostliny a volně žijící živočichy v době stavby zajistit záchranný přenos zvláště chráněných druhů v případě potřeby. Zajištění transferů živočichů, jež jsou předmětem tohoto řízení, je zakotveno ve stanované podmínce č. 4. Je zde uvedena podmínka zajištění náhradní lokality pro transferované jedince dle jejich biologických nároků i množství transferovaných druhů, včetně případné péče o náhradní lokalitu a monitoring úspěšnosti vysazení. Takto nastavené parametry řeší vhodnost lokality z hlediska abiotických faktorů, vnitrodruhové konkurence apod. Předložený biologický průzkum dále uvádí i vypracování dokumentu Projekt ochranných opatření pro zasažené citlivé lokality v dalších stupních přípravy stavby. Rovněž toto navrhované opatření bylo ustanoveno do podmínek tohoto rozhodnutí. Jedná se o podmínku č. 17. Z žádných předložených materiálů nevyplývá a rovněž vzhledem k charakteru povolované činnosti, již je výstavba komunikace v zemědělské krajině, nelze vyvozovat žádnou ztrátu unikátního prostředí s výskytem konkrétního zvláště chráněného druhu. OOP je toho názoru, že stanovená podmínka je snadno vykonatelná. OOP nepochybuje o tom, že vhodné náhradní biotopy v dotčeném území nebo jeho blízkosti existují. Potřeba zajištění transferů živočichů se vztahuje na celou dobu výstavby dálnice. Záchranné**

transfery musí být provedeny tak, aby nedocházelo k zraňování, natož k úhynu jedinců předmětných druhů (výjimka z této zakázané činnosti není povolována). Metodologický postup musí být znám vybranému ekologickému dozoru (podmínka č. 1), jinak by žadatel nemohl dostát splnění požadovaných podmínek tohoto rozhodnutí. Obecné požadavky na odbornost ekologického dozoru jsou uvedeny právě do této podmínky. Účelem podmínky je, aby byla zajištěna odbornost a kompetentnost ekologického dozoru provádět potřebná opatření.“

Ministerstvo životního prostředí se s textem krajského úřadu v podstatě ztotožňuje, byť svou obecností svádí odvolatele k námitkám, jež v kontextu s daným řízením jsou ve své podstatě nepřipadné. Záchranný transfer u zvláště chráněných druhů živočichů, jež jsou předmětem tohoto řízení, připadá v úvahu v podstatě pouze u obojživelníků, a to jejich odstraněním z míst, kde mají být prováděny stavební práce, vč. dopravy, z kaluží na staveništi do jiných kaluží na dané ploše či do jejího okolí (v případě vajíček a pulců). Dále případně u velevrubů, kteří budou přeneseni z míst a stavebních prací, bez náhradního biotopu v podstatě vůbec (v rámci stejného toku). K transferu dojde i v případě kmenů a větví, pokud jde o vajíčka, larvy či kukly u brouků a motýlů. Žádný z těchto transferů nepředpokládá vytvoření náhradní lokality, jako náhrady za zničený biotop, a tedy také nejde o budování stabilních vodních nádrží či jiných úprav pozemků mimo staveniště – pro ně by bylo třeba i územního rozhodnutí. Náhradní lokalitou tedy v podstatě zbývá pouze zřízení či využití vhodné bezpečné kaluže, kam budou vývojová stádia obojživelníků přenesena z míst, kde jim v jiných kalužích hrozí nebezpečí, popř. jejich úprava a péče, aby nevyschla, popř. přenos obojživelníků přes staveniště s nebezpečím do míst, kde jim nebezpečí nehrozí v rámci jednoho biotopu. Jiným případem je případný přenos křečků, byť ten je spíše hypotetický. Ani zde však není třeba stanovovat náhradní lokality, jde-li o odstěhování (ve vhodnou dobu) ze staveniště, např. v době jejich migrace za potravními stanovišti.

Základním rysem řízení o povolení výjimek není povolení záměru narušujícího zákazy, který by specifikovalo všechny podrobnosti k ochraně zvláště chráněných druhů. Ochrana přírody, jak obecně, tak i zvláště chráněných druhů, je dána předpisy, a její rámec – jako povinnost je konkrétně specifikován čl. 35 odst. 3 Listiny základních práv a povinnostmi k ochraně životního prostředí stanovenými zákonem č. 17/1992 Sb. Cílem řízení o povolení výjimky ze zákazu, je především odstranit zákonnou překážku, za předpokladu, že jsou splněny podmínky pro povolení výjimky dané zákonem, nikoli stanovení přesného a podrobného postupu, jak splnit povinnost danou např. § 17 odst. 1 a § 18 zákona č. 17/1992 Sb. minimalizovat nepříznivé důsledky své činnosti na životní prostředí. Takto ovšem lze přenášet i obecně chráněné živočichy, zejména obratlovce, jejichž zákaz usmrcování a zraňování je předmětem úpravy podle zákona o ochraně zvířat před týráním. V daném případě, záměr budování jiných náhradních biotopů není žadatelem navržen, ke zničení či reálnému ohrožení unikátních biotopů nedojde, a není tedy ani třeba povinnost umístění náhradních lokalit řešit.

K podmínce č. 6

Z uložení podmínky není jednoznačně zřejmé, kdy podle krajského úřadu začíná a končí vegetační období, a kdy začíná a končí dotčených ptáků. Pokud tyto zásadní skutečnosti nezná spolek Děti Země, pak jen stěží si je možné myslet, že nějaká stavební nebo obchodní firma nebo tzv. ekodozor to ví také. Děti Země proto žádají, aby tyto údaje (přesný den a měsíc) byly v této podmínce uloženy, aby byla jednoznačná a kontrolovatelná a na stavbě pak nevnikly nechutné spory s Policií ČR či ČIŽP, kdy se co mělo dělat nebo nemělo. Jistě by např. stačilo, aby tyto škodlivé činnosti neprobíhaly od 1. 3. do 1. 11. běžného roku (s ohledem na změny klimatu se v ČR zvyšují teploty), čímž bude jednoznačně toto „zakázané“ období definováno.

Ministerstvo životního prostředí nemá za to, že by bylo nutné stanovovat přesná data počátku či konce vegetačního období a či data hnízdění ptáků, kterých se výjimka týká. Vegetační dobu ostatně nestanoví ani právní předpis o povolování kácení dřevin, ač by to bylo s ohledem na argumentaci nejvíce třeba. Zásady právní regulace v ČR ostatně vycházejí z odpovědnosti za ochranu životního prostředí toho, kdo něco v životním prostředí činí (zejm. § 17 a § 18 zák. č. 17/1992 Sb.), není tedy třeba, aby rozhodnutí suplovalo znalosti účastníků řízení, jako např. odvolatele. Není také důvod, proč by nestanovením přesného data mělo docházet „k nechutným sporům s Policií ČR či ČIŽP.“ Orgán ochrany přírody může stanovit termín kácení v povolení podle § 8 ZOPK konkrétně, pokud by bylo stanoveno, a došlo-li by reálnému nástupu vegetačního období dříve, platí s ohledem na tuto výjimku reálný stav. Předmětné druhy ptáků v mimovegetačním období nehnízdí.

K podmínce č. 7

Z uložené podmínky není jednoznačně zřejmé, jakým způsobem bude dřevní hmota s hmyzem, která bude ležet několik týdnů na zemi někde na okraji záboru půdy pro dálnici D1-0136 ochráněna před zcizením či zničením člověkem. Současně není zřejmé, jakým způsobem je zajištěno, když dotčený hmyz „dokoná svůj vývoj“, aby byly jeho populace nadále aspoň z 25 % dlouhodobě životaschopné, resp. kde se nalézají vhodné biotopy. Je tedy nutné tuto podmínku doplnit o výše chybějící skutečnosti, čímž se stane přesvědčivou, jednoznačnou a kontrolovatelnou.

(Podmínka č. 7: Dřevní hmotu, která vykazuje známky výskytu vývojových stadií předmětných zvláště chráněných bezobratlých živočichů (větve a kmeny živých dřevin), ponechat na vhodných místech k dokončení vývoje saproxylického hmyzu (popř. v broukovištích) dle konkrétních potřeb jednotlivých druhů. Dřevní hmota bude ponechána v místě kácení, popř. v jeho blízkosti v rámci záboru stavby, min. jedno následující vegetační období. Vhodnost jejího odstranění posoudí ekologický dozor dle aktuální situace. O daných opatřeních budou provedeny záznamy do dokumentace, včetně termínu kácení dřevin, zákresu umístění dřevní hmoty do mapových podkladů, termínu odklizení hmoty apod.)

Ministerstvo životního prostředí nemá potřebu stanovovat, jakým způsobem bude dřevní hmota zajištěna před zcizením nebo zničením. Nelze zpravidla stanovovat podmínky s ohledem na možné porušování právních předpisů ze strany jiných subjektů. Podmínka č. 7 nestanoví žádné podrobnosti povinnosti

zabezpečit, aby „byly populace hmyzu nadále aspoň z 25 % dlouhodobě životaschopné, resp. kde se nalézají vhodné biotopy“. Odvolatel neuvádí, u kterých druhů by mělo dojít k ohrožení celých populací (byť lokálních), z podkladů rozhodnutí a ani z odborných znalostí orgánu ochrany přírody nic takového nevyplývá. Vzhledem k tomu, že nebylo zjištěno, že by bylo stavbou zničeno nějaké celé stanoviště předmětných zvláště chráněných druhů či neexistovalo v blízkém okolí, není třeba určovat vhodné biotopy.

K podmínce č. 8

V uložené podmínce se uvádí, že ŘSD ČR musí na břehy vodotečí zajistit náhradní výsadbu místních druhů dřevin, které budou vhodné pro některé dotčené druhy hmyzu. Bohužel v podmínce chybí konkrétní stanovení počtu dřevin, seznam vhodných druhů, kdy budou vysazeny (před zahájením výstavby či např. 6 měsíců po zahájení automobilového provozu), jak dlouho bude prováděna kontrolovatelná péče o ně a jaká bude. Bez těchto údajů je uložená podmínka nejasná a Děti Země se k ní nemohou nijak řádně vyjádřit. Navíc stavba se nachází již ve fázi před zahájením stavebního řízení, takže v tomto vysokém stupni přípravy dálnice musejí být podmínky na ochranu přírody velmi přesné a jednoznačné a musí být umožněno účastníkům z řad dotčené veřejnosti řízem se ke všemu vyjádřit, neboť žádnou jinou možnost být už nebudou. Důkazem tohoto názoru Děti Země je např. řízení o výjimce pro D4704 na MŽP či judikáty správních soudů pro dálnici D5509.

Ministerstvo životního prostředí má za to, že podmínka je formulována přesně a srozumitelně: „*Dosadbu dřevin do břehových porostů v úsecích vodních toků křížených tělesem dálnice a výsadbu dřevin v rámci vegetačních úprav stavby provádět z geograficky původních druhů dřevin, odpovídajících danému stanovišti. V rámci náhradní výsadby rovněž vysazovat dřeviny vhodné pro záměrem dotčené zástupce zvláště chráněných druhů hmyzu.*“ První věta se týká usměrnění plánované výsadby, druhá se týká náhradní výsadby, jež může být uložena jiným orgánem ochrany přírody v rámci řízení o povolení kácení dřevin (ostatně tu žadatel v intencích podmínky může ovlivnit).

K podmínce č. 12

Z uložené podmínky není jednoznačně zřejmé, kdy a jakým způsobem má být zajištěna „dostatečná světlost mostních objektů a propustků za účelem průchodnosti dálničního tělesa pro suchozemské živočichy, pokud existuje dokumentace pro stavební řízení (DSP), která obsahuje všechny stavební objekty a jejich umístění v terénu a jejich popis. Pokud tato DSP není předložena tak, aby zajistila toto zmírňující opatření, pak mělo být řízení přerušeno, DSP přepracována a žádost o výjimku změněná, neboť správní orgány nemohou měnit předmět řízem. Z formulace uložené podmínky přitom podle názoru Děti Země prokazatelně vyplývá, že předložená stavba v DSP nesplňuje podmínku na povolení výjimky, pokud nedojde k její změně. Stejným problémem je požadavek krajského úřadu na výstavbu propustků, neboť DSP je neobsahuje, přičemž výjimka byla povolena na předloženou DSP bez těchto propustků, tzn. bez těchto stavebních objektů, s nimiž DSP vůbec nepočítá. Pokud ŘSD ČR si nechalo vypracovat DSP bez účasti eko-firmy, která by projektantovi logicky doporučila zahrnout mezi stavební objekty i propustky pro suchozemské živočichy, a tyto propustky jsou zásadní podmínkou pro povolení výjimky, pak je zřejmé, že jde o rozpor, který je nepřipustný

krajský úřad povolil výjimky pro stavbu, která dle DSP nezajistí zmírňující opatření na zachování dotčených populací, ačkoliv měl řízení přerušit a nechat si předložit opravenou DSP. Děti Země současně upozorňují, že vhodnost těchto propustků pro migraci křečků je velmi sporná, neboť nejde o typické savce s touhou migrovat na velké vzdálenosti: toto tvrzení krajského úřadu na str. 12 napadeného rozhodnutí je zavádějící a nepřesné.

(Podmínka č. 12 zní: Bude zajištěna dostatečná světlost mostních objektů a propustků za účelem průchodnosti dálničního tělesa pro suchozemské živočichy. K zajištění průchodnosti mostních objektů v místech křížení dálnice s vodními toky budou všechny mostní objekty a propustky řešeny tak, aby po obou stranách vodotečí pod mosty (a nejméně na jedné straně u propustků) zůstal suchý podchod z vhodného materiálu s ohledem na tělní povrch živočichů včetně obojživelníků - přístupný suchý břeh dostatečné šířky, s naváděním k průchodu pod těleso dálnice. V případě lokalit, kde bude zjištěna stabilní migrace obojživelníků, budou instalovány trvalé naváděcí pásy k průchozím místům. Hlavní zásady návrhu zprůchodňování podmostí a propustků pro živočichy musí být v souladu s metodickým doporučením a technickými podmínkami, např. Hlaváč, V., Anděl, P. (2001): Metodická příručka k zajišťování průchodnosti dálničních komunikací pro volně žijící živočichy, vyd. AOPK ČR Praha, či technické podmínky - Ministerstvo dopravy. Budou vybudovány propustky v místě křížení s liniovou vegetací podél polních cest pro umožnění migrace drobných živočichů v km 77,680; 81,580 a 84,100.)

Ministerstvo životního prostředí má za to, že rozhodnutí jednoznačně a konkrétně stanoví podmínky pro průchodnost mostních objektů a propustků, a to odkazem na metodiku AOPK a technické podmínky Ministerstva dopravy. Dokumentace pro stavební povolení není podkladem pro toto řízení a ani jí být nemusí., když nejde o schvalování této dokumentace či jiné povolení, než povolení činnosti překračující zákonné zákazy u předmětných zvláště chráněných druhů. K otázce migrace křečků, nelze tvrzení krajského úřadu chápat doslovně, protože i křečci do určité míry migrují (ostatně jako téměř všichni živočichové), byť nejde o tahové cesty, nýbrž převážně o pohyby s ohledem na dostatečnou potravní základnu a vegetační kryt. Mostní objekty i propustky zcela zřejmě pro případné překonávání dálnice se zdají být dostatečné, odvolatelova námitka věcně jejich dostatečnost nerozporuje.

K podmínce č. 13

V uložené podmínce se uvádějí opatření na zachování existence velevruba malířského, tj. opatření, jak mají vypadat břehy a dna vodotečí. Jednak není zřejmé, proč krajský úřad schvaluje údajné „nutné zpevnění koryt vodních toků a břehů pod mosty“ a jednak navržené řešení se nezdá být pro etologii tohoto živočicha funkční. Navíc, jak již Děti Země upozornily v bodě 3. svého vyjádření č. 2 ze dne 12. 4. 2017, nelze takto ze strany správního řádu měnit obsah žádosti a tedy DSP. Pokud DSP nevyhovuje povolení výjimky, měl krajský úřad řízení přerušit a nechat vypracovat novou DSP, nikoliv v rozporu se zákonem povolovat výjimku a současně navrhopvat změny v DSP (zasahovat do žádosti), která se pro stavební řízení bude jen obtížně měnit, spíše ne. Děti Země přitom ve svém vyjádření č. 2 mj. uvedly následující: „3. Ve

vyjádření se uvádí, že budoucí prosperitu velevruba malířského nezajisti DSP a příp. vydané stavební povolení. Podle Děti Země jde ovšem o zásadní důvod, proč výjimku nepovolit, neboť KÚ v Olomouci nemůže měnit žádost a ani DSP, a pokud nesplňuje potřeby na udržitelný vývoj dotčeného druhu organismu, pak nelze výjimku povolit. Tvrzení HBH Projekt, že i když DSP a povolení stavby nezajisti tuto prosperitu, tak to závadný stav, protože ŘSD ČR dobrovolně a na přímělu HBH Projekt tuto prosperitu zajisti až v RDS. Takový postup ovšem nelze akceptovat, neboť pokud KÚ v Olomouci zjistí, že dojde ke škodlivému zásahu bez možnosti potřebných zmírňujících opatření, která se týkají samotného projektu, do kterého nemůže zasahovat (nemá kompetenci a odbornou kvalifikaci), pak žádost zamítne s odůvodněním, že ŘSD ČR musí předložit DSP v takové podobě, která umožní „ekologickou prosperitu“ velevruba malířského. Výjimku jistě nelze povolit pro „vzorový betonový žlab“ vodoteče namísto přirozeného vodního koryta. Děti Země připomínají, že ve fázi před stavebním povolením musí být technický projekt (DSP) předložen v takovém „ekologicky přijatelném“ stavu, aby zbytečně nezlikvidoval populace dotčených cenných druhů organismů, v tomto případě velevruba malířského. “

(Podmínka č. 13: „Při nutném zpevnění koryt vodních toků a břehů pod mosty zajistit spojitost biotopu dna a možnost migrace živočichů - zejm. spárování pod úroveň kamenů, zapuštění nebo vysunutí kamenů v dlažbě pro vytvoření členitějšího prostředí pro vodní živočichy (týká se i místa s výskytem velevruba malířského), volba vhodného povrchu suchých břehů v podmostí apod. Práce v korytě řeky budou prováděny tak, aby nedocházelo k dlouhodobému zákalu vody a s tím spojenými negativními vlivy na vodní živočichy, a tedy i velevruba malířského. Tyto práce budou prováděny po dobu maximálně 5 dnů a poté budou minimálně 2 dny klidu na pročištění vody od zakalení.“)

Ministerstvo životního prostředí má za to, že je celkem výstižně touto podmínkou stanoveno, jaké podmínky mají být provedena zpevnění koryt pod mosty, a to ta, která jsou nutná, aniž by bylo ze strany ochrany přírody posuzováno, která a v jak nezbytném rozsahu nutná jsou. V případě úpravy zachovávající intence této podmínky lze předpokládat, že nebude – s výjimkou období realizace a nedlouho po ní – dotčený úsek mít škodlivé následky pro velevruba, ba bude i průchozí, zejm. pro jeho larvální stádia. Zabezpečení ochrana vodního toku z hlediska vhodnosti vodních živočichů a živočichů na vodu vázaných je záležitostí vodoprávních orgánů a jiného orgánu ochrany přírody (v rámci závazného stanoviska k zásahu do významného krajinného prvku vodní tok a údolní niva).

K podmínce č. 17

V uložené podmínce se uvádí, že ŘSD ČR má po skončení tohoto řízení o výjimce, tj. zřejmě do stavebního řízení, vypracovat „Projekt ochranných opatření“ (POO) pro zasažené citlivé lokality, který údajně má zpřesnit všechny zmírňující opatření, které byly nyní jen v obecné rovině uloženy, aby ŘSD ČR získalo výjimku ze ZOPK. Podle názoru je tento postup zcela v rozporu s účelem předmětného řízení s účastí Děti Země, neboť právě v něm se má vyřešit přípustnost předložené stavby, resp. předložené DSP, z hlediska škodlivého vlivu na biotopy 26 zvláště chráněných druhů živočichů. Tato podmínka jde tak proti smyslu předmětného řízení, pokud jeho

výsledkem je povolená výjimka, aniž krajský úřad ve smyslu § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu přesvědčivě ví, že uložené zmírňující opatření ve výjimce budou skutečně reálná a účinná. Uložená podmínka o vypracování dalšího dokumentu jen potvrzuje, že výjimka byla uložena bez znalosti potřebných podkladů a souvislostí a že šlo o jen o formální akt, resp. jde o důkaz, že politický vliv na rychlé povolení výjimky bez řádných podkladů je enormní. Děti Země musejí opět zopakovat, že v řízení o výjimce nelze výjimku povolit a pak po skončení řízení a bez účastníků řízením jako jsou spolky nechat vypracovat nějaké podrobné studie o škodlivém vlivu stavby na tyto cenné druhy živočichů a ještě upřesňovat nějaké další zmírňující podmínky. Pokud tomu tak je, pak nebyly kumulativně splněny všechny podmínky § 56 ZOPK, zejm. doložení dlouhodobé udržitelnosti dotčené populace. Současně se jim ve stadiu před zahájením stavebního řízení opět odebírá právo se vyjádřit k nějakým odborným podkladům, které úzce souvisejí s předmětem řízení, což je nezákonné. Pokud krajskému úřadu taková studie chybí, což je evidentní, pak má ŘSD ČR uložit její vypracování v rámci přerušeno řízení o výjimce a pak umožnit účastníkům řízení, včetně Dětem Země, se sní seznámit a vyjádřit se k ní. Děti Země se k této studii již nikdy nebudou moci vyjádřit, což je porušení jejich základního práva jako účastníka řízením.

Ministerstvo životního prostředí nesouhlasí s tím, že v řízení o povolení výjimky se má vyřešit přípustnost předložené stavby, resp. předložené DSP, z hlediska škodlivého vlivu na biotopy 26 zvláště chráněných druhů živočichů. Jeho předmětem je pro činnosti, jež mají porušit zákazy dané zákonem, povolit výjimku, pokud jsou splněny zákonné podmínky pro toto povolení. Je právem veřejnosti se za podmínek daných zákonem účastnit správních řízení. Účelem účasti spolků jako zástupců veřejnosti je mj. napomoci orgánům ochrany přírody, aby byl objasněn skutkový stav, případně poukázat především na odbornou stránku procesu tak, aby bylo zachováno příznivé životní prostředí. V tomto smyslu je možno jejich účast považovat za veřejnou kontrolu. Jejich jejich účast na řízení však nezahrnuje dozor nad vypracování projekčních či odborných materiálů investora, jeho pracovními postupy či provádění prací nejsou-li předmětem správních řízení. Způsoby, jak žadatel bude realizovat podmínky rozhodnutí o výjimce, jejichž metodiku „Projekt ochranných opatření“ si žadatel navrhuje pořídit (a její odevzdání orgánu ochrany přírody navrhuje), skutečně nebudou předmětem posouzení či kontroly odvolatele, nebudou-li předmětem správního řízení. Mohly by se zúčastnit řízení, pokud by orgán ochrany přírody, na základě těchto předložených opatření shledal, že některá opatření se dostala mimo rámec vydané výjimky či jinak nedovoleně mohou ohrozit či poškodit obecně či zvláště chráněnou část přírody, a zahájil-by řízení podle § 66 ZOPK. Nejde o zkrácení práva spolků. V tomto řízení o povolení výjimky nejde totiž o povolovací řízení záměru z hlediska ochrany zvláště chráněných druhů, nýbrž zásadně o tom, zda lze povolit výjimku ze zákonných zákazů.

3. Stručné poznámky k obsahu napadeného rozhodnutí

- KÚ na str. 8 napadeného rozhodnutí uvádí, že stavba je povolována do zemědělské krajiny (laicky řečeno plné chemie) blízko antropogenního území města Přerova, nicméně níže pak tvrdí, že dotčené druhy živočichů najdou nové domovy snadno v okolí stavby. Podle Děti Země jde o rozporné tvrzení, neboť není přezkoumatelně doložené, které konkrétní náhradní lokality má KÚ na

myslí, že existují, když dálnice D1-0136 délky 9,74 km a šířky cca 50-70 metrů zničí poslední ostrůvky jejich výskytu (s vysokou biodiverzitou), neboť kolem je zemědělská půda a průmysl s lidskou civilizací.

Ministerstvo životního prostředí neshledává námitku za důvodnou, nejde o rozporné tvrzení (zemědělské i průmyslové prostředí je mnohdy a dokonce pravidelně biotopem aspoň zvláště chráněných druhů), byť více méně jde o náhradní biotopy, kam jsou zvláště chráněné druhy (i obecně chráněné) vytlačeni; ovšem i toto tvrzení ne zcela vystihuje složitou skutečnost adaptace druhů na změněné životní podmínky. Odvolatel neurčuje, které poslední ostrůvky výskytu (má ovšem na mysli ostrůvky s vysokou biodiverzitou – což nemusí nutně být vázáno na existenci zvláště chráněných druhů) mají být zničeny. Ministerstvo životního prostředí podotýká, že pravděpodobně velká část míst s vysokou biodiverzitou jsou chráněna jako významné krajinné prvky, jejichž péče náleží v daném případě jinému orgánu ochrany přírody než orgánu povolujícímu výjimky ze zákazů.

- KÚ na str. 8-9 napadeného rozhodnutí uvádí, že převaha veřejného zájmu je jednoznačně dána a není jí nutné více zdůvodňovat. Podle Děti Země naopak převaha veřejného zájmu na realizaci předloženého technického řešení stavby, tj. navržené trasy dálnice D1-0136, není jednoznačně doložena ničím, ani ZÚR či ÚP (jen chrání území pro případnou výstavbu dopravní liniové stavby, nikoliv že jde o povinnost ji v tomto území postavit), ani územním rozhodnutím (jen upřesňuje ochranu území pro příp. stavbu) či jinými správními rozhodnutími (nikde ve správním řádu a ani v ZOPK není uvedeno, že výjimka dle § 56 ZOPK se povolovat nemusí, pokud je stavba v souladu se ZUR, ÚP, má územní rozhodnutí apod. - vždy se musí řádně vést řízení a řádě a přezkoumatelně zdůvodňovat veřejný zájem a jeho převaha, neboť vše závisí na základě obsahu žádosti, na známých souvislostí a na podkladech ve spise, přičemž vše může významně ovlivnit i doba probíhajícího řízení).

Ministerstvo životního prostředí má za to, že rozhodnutí krajského úřadu se otázky jiného veřejného zájmu a jeho převahy, stejně tak splnění dalších podmínek v případě druhů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, věnuje dostatečné srozumitelné a přezkoumatelné. Prvostupňový orgán (a žadatel) odkazoval na politické a územněplánovací dokumenty, vč. závazného stanoviska EIA k prioritní dopravní stavbě, jež jsou dokladem o veřejném zájmu dálnice takového typu a umístění. Zákon stanoví, že jiný veřejný zájem má převažovat nad zájmem ochrany přírody. Stavba dálnice není hospodářskou činností státu za účelem rozmnožení majetku či zvýšit státní příjmy (i když i to může být za určitých podmínek součástí znaků pro stanovení naléhavého veřejného zájmu). K výkladu *důvodů převažujícího veřejného zájmu*, tedy jak jeho existence, tak i jeho významu lze upozornit na byť nezávazný výklad útvarů Evropské komise, opřený o judikaturu Evropského osudu pro lidská práva, s názvem Pokyny k čl. 6 odst. 4 „směrnice o stanovištích“ 42/43/EHS (směrnice byla podkladem pro formulaci § 56 ZOPK), http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/new_guidance_art6_4_cs.pdf. Podle tohoto materiálu „je rozumné se domnívat“, že „naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a

ekonomického charakteru“, se vztahují na situace, kdy se zamýšlené plány nebo projekty jeví jako nezbytné:

- **v rámci akcí nebo politik, jejichž cílem je chránit základní hodnoty pro život občanů (zdraví, bezpečnost, životní prostředí);**
- **v rámci základních politik pro stát a společnost.“**

Z toho lze dovodit, že záměry stanovené politikami státu, rozvojovými programy, lze s odkazem na takové dokumenty považovat za ty, které jsou ve veřejném zájmu. V daném případě trasa byla vybrána jak vládními dokumenty, tak zásadami územního rozvoje, tak i hodnocením vlivu na životní prostředí a trasa byla nepochybně určena jako optimální z hlediska všech relevantních veřejných zájmů. Orgán ochrany přírody v zásadě nemá kompetence tyto dokumenty přezkoumávat, ostatně s ohledem na míru škodlivého dotčení zvláště chráněných druhů, jichž se týká výjimka, jež je minimální či hypotetická, by toto nebylo ani důvodné, protože se jim v podstatě nikde nelze významně vyhnout.

- KÚ na str. 9 napadeného rozhodnutí uvádí, že důvodem je odvedení automobilové dopravy z centra Přerova, čímž se zlepší stav ovzduší, hluková situace a bezpečnost apod. Nicméně v textu se opomnělo uvést, že „zlá“ tato silniční doprava se dálnicí DI-0136 přivede do obce Dluhonice, kde ovšem také žijí lidé a mají ústavní právo na příznivé životní prostředí. Tento rozpor ovšem není v rozhodnutí nijak zmíněn a řešen.

Řízení o povolení výjimky podle § 56 ZOPK se týká otázek, zda jsou podmínky pro povolení výjimek, nikoli ochranou jiných ústavních práv občanů Dluhonice. Z hlediska ochrany přírody je možno však upozornit, že přechod dálnice přes vodní tok Bečva v alternativě předkládané v odvolání, je s největší pravděpodobností méně šetrný než zamýšlené řešení.

- KÚ na str. 9 napadeného rozhodnutí se dále opět uvádí, že v okolí dálnice DI-0136, tj. na polích (nebo v Přerově?) je dostatek náhradních lokalit pro dlouhodobě udržitelný pobyt dotčených druhů živočichů, což je poněkud nelogické a tuto skutečnost krajský úřad nevysvětlil.

Otázka nezbytnosti určování náhradních výsadeb je řešena již výše.

- KÚ na str. 9 napadeného rozhodnutí se dále uvádí, že podmostí bude upraveno tak, aby bylo vhodné pro migraci, a dále budou vytvořeny další opatření proti smrtícím autům (oplocení, boční bariéry apod.). Děti Země s tímto souhlasí, nicméně nikde nenašly v žádné podmínce, že takto bude ŘSD ČR a najaté firmy skutečně postupovat, tzn., není zřejmé, jak bude zajištěno kvalitní povrch podmostí, aby byl skutečně pro migraci funkční, není zřejmé, kde bude umístěno oplocení (nahore na svahu násypu či dole, zda bude sahat do hloubky aspoň 30 cm do země, aby se křečci nedostali na těleso dálnice) apod. Taková opatření je nutné ŘSD ČR jednoznačně uložit v příp. výjimce.

Ministerstvo životního prostředí nemá za to, že vždy musí být stanoveny všechny podmínky, jako je např. umístění oplocení, kdy je zřejmé, že se oplocení umísťuje na okraj dálničních pozemků apod.

- KÚ na str. 10 napadeného rozhodnutí uvádí, že neexistuje žádné jiné uspokojivé

řešení vedení dálnice D1-0136. Děti Země s tímto tvrzením nemohou souhlasit, neboť už ve stanovisku EIA ze dne 15. 12. 2000 v podmínce č. 4 pro fázi přípravy doporučeno, aby se zvažila varianta s vedením trasy přes obec Dluhonice na estakádě, aby se zachovalo tamní hřiště, tzn. přinejmenším během cca 6 let do vydání územního rozhodnutí, byl dostatek času trasu dálnice upravit tak, aby se automobilová doprava zbytečně nezavlekla do této obce. A dokonce bylo následně dalších cca 10 let dost času na to, aby k této změně došlo, neboť jak je zřejmé, tak dálnice D1-0136 není žádnou naléhavou stavbou, pokud od vydání stanoviska EIA v 12/2000 není ještě postavená.

Děti Země si přitom nechaly předložit takovou trasu dálnice D1-0136 která se vyhýbá nejen obci Dluhonice, ale převážné plochy dotčených biotopů 26 cenných druhů živočichů (možná i dalších). Trasa je sice o 2,222 km delší, než trasa ŘSD ČR, nicméně její škodlivý vliv může být významně nižší, než předložená trasa. Je tedy zřejmé, neexistuje jiné uspokojivé řešení, které se dotčeným biotopům cca 59 cenných druhů organismů vyhýbá. Není přitom chybou Děti Země či krajského úřadu, že se např. tato varianta mimo obec Dluhonice neposoudila v procesu EIA v roce 2000, nicméně dle judikatury NSS z roku 2015 je možné i v řízení o výjimce řešit existenci jiného řešení, pokud je zřejmé, že je reálné, což je i tento případ (námetová alternativa začíná a končí na stejných bodech jako varianta ŘSD ČR, splňuje ČSN, vyhýbá se mnoha dotčeným lokalit s biotopy, kromě nivy Moravy, apod.).

KÚ na str. 15 napadeného rozhodnutí uvádí, že trasa dálnice D1-0136 má plnit funkci obchvatu Přerova. S tím Děti Země nemohou souhlasit, pokud tento údajný obchvat prochází na západě obydlenou částí Přerova, tj. obcí Dluhonice, takže o obchvat Přerova nejde, ale jde o prokazatelný průtah. V tomto smyslu není zřejmé, proč část obyvatel Přerova jsou privilegováni tím, že jim stát odlehčí od automobilové dopravy, kdežto obyvatelé Dluhonice byli státem (zřejmě ŘSD ČR) zařazeni mezi méněcenné, neboť k nim byla tato škodlivá automobilová doprava nově přivedena, ačkoliv se ničím neprovinili, takže by neměli být za nic trestáni. Z tohoto pohledu je bizarní, pokud krajský úřad obhajuje tuto jasnou nelogičnost s tvrzením, že je ve veřejném zájmu ničit příznivé životní prostředí v Dluhonicích výstavbou dálnice D1-0136 podle návrhu ŘD ČR, ačkoliv skutečný obchvat Přerova předkládají až Děti Země ve svém námětu v příloze tohoto odvolání. Krajský úřad bizarně zatajuje zjevné údaje o stavu v území a argumentuje nepravdivými tvrzeními, neboť je zřejmé asi nucen výjimku povolit, a to i bez ohledu na realitu.

Předmětné stanovisko EIA bylo nahrazeno závazným stanoviskem k prioritní dopravní stavbě, navíc dnes nejde o obligatorní podklad pro vydání tohoto rozhodnutí. Argument o textu stanoviska EIA se netýká ochrany přírody, stejně tak argumentace ve prospěch obyvatel Dluhonic není pro řízení v ochraně přírody relevantní. To, že bude doprava svedena do okrajové části Přerova, nevyvrací veřejný zájem na realizaci stavby a ani nepopírá význam vyvedení dopravy z centra Přerova. Jde ostatně o záměr řešený i v územním plánu Statutárního města Přerova, samosprávného územního celku, jehož Dluhonice jsou součástí. Orgány ochrany přírody nejsou kompetentní se vyjadřovat k návrhům jiného vedení obchvatu, ani není důvod – vzhledem k nízké reálnosti škodlivého zásahu do přirozeného vývoje daných druhů živočichů, trasu jinou.

- KÚ na str. 17 napadeného rozhodnutí uvádí, že „v tuto chvíli není možné definovat přesná místa výskytu těchto druhů ani místa jejich případného transferu“. S tímto tvrzením Děti Země nemohou souhlasit, neboť právě předmětem řízení o výjimce je přesně určit, zda reálně existují vodná a udržitelná místa pro transfer dotčených druhů živočichů, neboť bez těchto údajů (a bez účasti Děti Země) nelze pak výjimku povolit, jelikož je to v rozporu se nákladními nasadami správního řízení - správní orgán nemůže rozhodovat, pokud nemá potřebné podklady.

K otázce nezbytnosti určení náhradních lokalit již bylo pojednáno výše.

- KÚ na str. 17 napadeného rozhodnutí uvádí, že výskyt ledňáčka nebyl v roce 2016 prokázán. Děti Země k tomu poznamenávají, že tato skutečnost je irelevantní, neboť výskyt ledňáčka byl v trase D1-0136 prokázán již dříve, takto ke škodlivému zásahu do jeho výjimky byla v roce 2009 povolena výjimka, která pak byla potvrzena v roce 2010. Tato skutečnost současně prokazuje, že krajský úřad si nezaopatřil všechny podklady pro své rozhodování (viz bod 1. tohoto odvolání) a ani mu není znám stav biotopů v dotčeném území.

Byla-li povolena výjimka pravomocným a platným rozhodnutím dřívějším, není ji třeba o ni rozhodovat znovu. Připomínka či námítka není pro toto řízení relevantní. Ministerstvu životního prostředí není srozumitelná polemika odvolatele o druhu, který není předmětem tohoto řízení, proč by měl k ledňáčkovi obstarávat nějaké podklady řízení, které se ledňáčka netýká.

- KÚ na str. 19 napadeného rozhodnutí uvádí, že „křeček polní není živočichem, který by vykazoval migraci na větší vzdálenosti a nejsou pro ně přímo budovány zvláštní migrační přechody (u liniových staveb.“ Děti Země s tímto tvrzením souhlasí, nicméně upozorňují, že je v rozporu s tvrzením krajského úřadu na str. 12 o nutnosti vybudovat propustky, které mají mj. sloužit i pro migraci křečků pod tělesem dálnice. Tento rozpor není v rozhodnutí vysvětlen, resp. není zřejmé, proč na jedné straně jde spíše o imobilního živočicha a na straně druhé má migrovat. Skutečnost, že krajský úřad odmítl do podmínek napadeného rozhodnutí využít některé podmínky z povolené výjimky ke škodlivému zásahu do desítek jedinců křečka polního dálnicí D4901 (str. 20) samozřejmě závisí na jeho libovůli, která musí být ovšem řádně zdůvodněná, o čemž mají Děti Země vážné pochybnosti, neboť pokud krajský úřad ve Zlíně vedl řízení jen o škodlivém zásahu do křečka a povolil výjimku s řadou podmínek, pak je zarážející, že krajský úřad v Olomouci (v rozporu s § 2 odst. 4 správního řádu) o tyto podmínky nejeví zájem (Děti Země ještě podotýkají, že proti povolené výjimce na křečka v trase D4901 byla místním spolkem již podána žaloba, takže se nyní čeká na soudní rozhodnutí, které vyhodnotí kvalitu tohoto rozhodnutí).

Není zřejmé, co vlastně odvolatel namítá či připomíná. Propustky pro křečky jsou řešeny (k migraci a propustkům viz výše k bodu 12). Podmínky v rozhodnutích jsou dvojího charakteru, buď zdůrazňují některá opatření již žadatelem představená, nebo je doplňují. Není mnohdy nezbytné, aby byly podmínky v rozhodnutích byly stejné, zejména u různých orgánů ochrany přírody. Sama rozdílnost či absence podmínek rozhodnutí oproti jiným rozhodnutím nepůsobí jeho věcnou nesprávnost a ani nezákonnost. V zásadě však nestanovení podmínek nezbavuje povinnosti žadatele, aby postupoval tak, aby zásah byl minimalizován, k tomu směřuje i ustanovení ekodozoru.

KÚ na str. 20-21 napadeného rozhodnutí reaguje na námitku Děti Země v bodě č. 2. ve vyjádření č. 2 ze dne 12. 4. 2017 (neexistence důkazů o reálných náhradních lokalitách), s kterou se Děti Země neztotožňují a kterou již podrobně argumentovaly výše v rámci kritiky podmínky č. 4. Tvrzení krajského úřadu jsou nesprávná a opakovaně byla jinými nadřízenými orgány a judikaturou vyvrácené, zvláště, je-li D1-0136 již před zahájením stavebního řízem. Odkaz na plánované vypracování materiálu POO až po skončení tohoto řízem a bez účasti Děti Země je účelově zavádějící a v rozporu s účelem předmětného řízení (k POO viz výše kritika podmínky č. 17).

Předmětné stanovisko EIA bylo nahrazeno závazným stanoviskem k prioritní dopravní stavbě, navíc dnes nejde o obligatorní podklad pro vydání tohoto rozhodnutí. Netyká se ochrany přírody.

- KÚ na str. 21-22 napadeného rozhodnutí reaguje na námitku Děti Země v bodě č. 5 ve vyjádření č. 2 ze dne 12. 4. 2017 (není nutné předem znát konkrétní lokality, kam by byl křeček příp. přestěhován, pokud by osídlil třeba deponie zeminy), s kterou se Děti Země neztotožňují. Podle Děti Země pokud není na konci řízem o výjimce jednoznačně a prokazatelně známo, že v okolí stavby existují potřebné náhradní lokality s patřičnou kvalitou, nelze řízení ukončit vyhověním žádosti, neboť není přesvědčivě doloženo, že takové lokality existují. Jde o porušení základního účelu řízení a současně i procesních a hmotných práv účastníků řízení, neboť jejím odepřeno právo se k takovým (příkladem uvezeným) lokalitám vyjádřit, přičemž správní orgán nemůže rozhodovat jen ze spekulací. Je proto v novém rozhodnutí uvést konkrétní příklady vhodných lokalit pro křečka.

Otázka nezbytnosti určit náhradní lokality byla objasněna již výše.

4. Ke kumulativnímu splnění podmínek § 56 ZOPK

- Napadené rozhodnutí nespĺňuje kumulativně podmínky § 56 ZOPK.

Ministerstvo životního prostředí má za to, že se prvostupňový orgán zabýval tm, zda jsou splněny všechny podmínky, potřebné pro povolení výjimky, rozhodnutí obsahuje jeho úvahy. Odvolatel nespécifikuje zde, které podmínky nebyly splněny.

- KÚ nemůže odmítat vlastní vyhodnocení, zda neexistuje jiné uspokojivé řešení, protože mu to pro druhy chráněné EU ukládá přímo ust. 56 ZOPK a judikatura (více viz výše). Pokud Děti Země doložily existenci jiného uspokojivého řešení, které se řadě dotčených biotopů vyhýbá a tím se snižuje riziku jejich nevratného zničení, bylo povinností KÚ se jiným řešením pečlivě zabývat. Tvrzení o převaze veřejného zájmu považují Děti země, jak již uvedly výše, za nedostatečné nebo za zavádějící, takže jde o porušení zákona - absence přezkoumatelných a přesvědčivých důvodů. Nelze přitom odkazovat na výsledky jiných správních řízení stvrzením, že převaha veřejného zájmu již byla dávno dokázána, neboť je nutné v každém řízení, které je jedinečné, řádně odůvodnit, v čem převaha veřejného zájmu spočívá, aby s tímto tvrzením mohli účastníci příp. polemizovat.

Ministerstvo životního prostředí má za to, že se prvostupňový orgán zabýval i otázkou uspokojivého řešení či převahy jiného veřejného zájmu. Odvolací orgán některé jeho hodnocení v rámci přezkoumání doplnil. Děti Země nedoložily existenci jiného z hlediska předmětu řízení jiné uspokojivé řešení, poukazují na jiné možné umístění trasy s ohledem na životní podmínky Dluhonic, které budou nově provozem zatíženy, čímž není pravdou, že se v Přerově zlepší podmínky, když Dluhonice jsou jeho součástí. K umístění trasy a veřejnému zájmu ne jejím vedení viz vypořádání výše s odkazem na vládní politické a územněplánovací dokumentaci, jakož výsledky procesů EIA. Orgán ochrany přírody není kompetentní přezkoumávat tyto dokumenty, ostatně pokud jsou podřaditelné pod správní právo, existuje presumpce jejich správnosti, nejsou-li zrušeny. Hlavní důvod je především malá míra rizika škodlivého dotčení daných zvláště chráněných druhů, resp. riziko bude podmínkami rozhodnutí a opatřeními uvedenými v odborném podkladu žádosti eliminováno v podstatě eliminováno úplně či je toto riziko většinou neměřitelné či jen hypotetické.

Vzhledem k tomu, že nebylo shledána či věcná nesprávnost v rozsahu odvolání, Ministerstvo životního prostředí rozhodlo jak výše uvedeno.

Poučení:

Proti rozhodnutí odvolacího orgánu se nelze dále odvolat (§ 91 odst. 1 správního řádu).

Otisk úředního razítka

Bc. Ing. František Ondráš
ředitel odboru výkonu státní správy VIII
podepsán elektronicky

Rozdělovník:

Účastníci řízení do datových schránek, popř. do vlastních rukou

- účastníci řízení prostřednictvím datové schránky, popř. do vl. rukou:
HBH Projekt spol. s r. o., Kabátníkova 216/5, 602 00 Brno (zást. žadatele)
Statutární město Přerov, Bratrská 34, 750 11 Přerov
Obec Říkovice, Říkovice 68, 751 18 Říkovice
Obec Dobřčice, Dobřčice 4, 750 02 Přerov
Obec Horní Moštěnice, Dr. A. Stojana 120/41, 751 17 Horní Moštěnice
Obec Bochoř, Náves 41, 751 08 Bochoř

Obec Věžky, Věžky 17, 751 19 Vikoš u Přerova
Obec Přestavlky, Přestavlky 109, 750 02 Přerov
Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu, Cejl 866/50a, 602 00 Brno
Egeria, z. s., Obchodní 1324, 765 02 Otrokovice

- na vědomí

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor ŽP a Ze
Ředitelství silnic a dálnic ČR, Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha 4

Dopravoprojekt Brno a.s.
Ing. Milena Ondráčková
Kounicova 271/13
602 00 Brno

VÁŠ DOPIS ZNAČKY/ZE DNE	NAŠE ZNAČKA	VYŘIZUJE	MÍSTO/DATUM
/	PM-41576/2018/5203/FI	Ing. Lenka Fikarová +420 541 637 292 fikarova@pmo.cz	Brno 18.12.2018

Dálnice D1, stavba 0136 Říkovice - Přerov – změna ÚR

(k.ú. Bochoř, Dluhonice, Horní Moštěnice, Přerov, Předmostí, Lověšice u Přerova, Přestavlky u Přerova, Věžky u Přerova, Říkovice u Přerova, ORP Přerov, kraj Olomoucký; ČHP 4-12-02)

Charakteristika akce:

V současné době je přerušeno územní řízení k vydání změny ÚR, přičemž jedním z důvodů přerušení je nutnost doplnění Závazného stanoviska Magistrátu města Olomouce k předmětné stavbě. Vodoprávní úřad požaduje k vydání kladného Závazného stanoviska doložit posouzení kapacity jednotlivých vodních toků v návaznosti na množství vypouštěných srážkových vod a souhlasná stanoviska správců jednotlivých vodních toků a správce povodí k předmětné problematice.

K žádosti o souhlas bylo doloženo hydrotechnické posouzení kapacity vodních toků v místě vyústění dešťových vod z tělesa dálnice.

Stavbou nedojde ke zhoršení odtokových poměrů, dle hydrotechnického posouzení jsou koryta vodních toků dostatečně kapacitní na převedení daných průtoků.

Předmětem aktualizované DÚR je dálnice D1 – stavba 0136. DÚR zpracovala firma Dopravoprojekt Brno a.s. v 10/2015, investorem je ŘSD ČR.

ÚR na stavbu bylo vydáno 3.3.2006, část stavby již byla realizována (MÚK Říkovice – připojení stavby 0135 na silnici I/55). Změna DÚR zahrnuje nové i změněné objekty.

Začátek stavby je situován v km 75,30, v km 75,66 navazuje na trasu dálnice D1 stavby 0135 Kroměříž – Říkovice, konec úseku je v km 85,4 v prostoru za dálniční křižovatkou Přerov – sever, kde navazuje na stavbu 0137 Přerov – Lipník n/B.

Komunikace je navržena v kategorii S 22,5/100, délka úseku 10,10 km (km 75,30 - 85,40). Stavba je členěna na objekty: Objekty přípravy staveniště, objekty pozemních komunikací, mosty (13 objektů) a opěrné zdi, vodohospodářské objekty (dešťová kanalizace, záchytné usazovací nádrže, retenční nádrž s ORL, přeložky a úprava vodovodů, přeložky a úpravy místních vodotečí, úpravy meliorací, atd.), elektro a sdělovací objekty; objekty trubních vedení, pozemních staveb a přípravy území.

Dálnice bude odvodněna středovou kanalizací přes záchytné usazovací nádrže a retenční nádrže s ORL do místních vodotečí, přičemž zhotovitelé PD potvrdili skutečnost, že jsou retenční opatření navržena takovým způsobem, že jimi nebudou zhoršeny a navýšeny průtoky dotčených vodních toků. Retenční opatření jsou dle jejich tvrzení dimenzována tak, aby zůstal odtok povrchových vod z daných lokalit nezměněn.

Stavba se dotýká vodních toků, které jsou ve správě Povodí Moravy, s.p.: VVT Bečva, Moštěnka, Strhanec, DVT Dobřčický potok, Mlýnský náhon, Svodnice, Vínarský potok :

SO 202 Inundační most, SO 203 Most přes Moštěnku, SO 204 Most přes Mlýnský náhon, SO 203 Most přes Svodnici, SO 208 Estakáda přes silnici a inundační území, SO 209 Estakáda přes Bečvu a žel. trať, SO 321 Přeložka Dobřického potoka, SO 322 Přeložka Svodnice (Lověšice), SO 324 Úprava koryta Bečvy pod estakádou SO 209, SO 315 Hlavní sběrač „B“ ústící do Bečvy.

Povodí Moravy, s.p., závod Horní Morava, provoz Přerov je přímým správcem VVT Bečva, Moštěnka, DVT Dobřický potok, Svodnice, Strhanec, Mlýnský náhon, Vínarský potok. Stavba se nachází v záplavovém území Bečvy a Moštěnky a dotýká se ochranné hráze „Úprava Spojené Bečvy, ústí – Osek n/B“ (DHM 221191).

Dotčený vodní útvar: Moštěnka od toku Dolnoněčický potok včetně po ústí do toku Morava, ID VÚ: MOV_1100.

Vyjádření správce povodí a správce vodních toků ve správě Povodí Moravy, s.p.

Na základě ustanovení § 54 odst. 4 zákona č. 254/2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) vydává Povodí Moravy, s.p. jako správce povodí k předloženému záměru toto

stanovisko:

a) Z hlediska zájmů daných platným Národním plánem povodí Dunaje a Plánem dílčího povodí Moravy (ustanovení § 24 až § 26 vodního zákona) je uvedený záměr možný, protože lze předpokládat, že záměrem nedojde ke zhoršení chemického stavu a ekologického stavu/potenciálu dotčených útvarů povrchových vod a chemického stavu a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod, a že nebude znemožněno dosažení jejich dobrého stavu/potenciálu.

Toto hodnocení vychází z posouzení souladu daného záměru s výše uvedenými platnými dokumenty.

Předpokládáme, že uvedený záměr vzhledem ke svému charakteru, velikosti a dopadu nebude mít vliv na stav vodního útvaru.

b) Z hlediska dalších zájmů chráněných zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, souhlasíme s hydrotechnickým posouzením vypouštění srážkových vod, ovlivnění odtokových poměrů srážkovými vodami z tělesa D1 je minimální.

Pro stavbu platí předešlá stanoviska Povodí Moravy, s.p. pod č.j. PM019383/2018-203/Fi ze dne 28.5.2018, PM013218/2017-203/Fi, PM013183/2017-203/Fi ze dne 5.4.2017 a PM040841/2017-203/Fi ze dne 10.8.2018, tzn. podmínky zde uvedené zůstávají i nadále v platnosti.

Ing. Pavel Bíza

vedoucí útvaru správy povodí

Na vědomí: Povodí Moravy, s.p., provoz Přerov